† Cu Dumnezeu înainte!

MIŞCAREA

Apare bilunar
8 pagini–300 lei

Publicaţie a Noii Generaţii
Editor: Mişcarea Pentru România

Anul III, Nr. 16 (37)
1 - 15 Noiembrie 1994

DIN SUMAR:

- **O altă diversiune „naţionalistă”** *Pag. 2*
- **Secretele dreptei americane** *Pag. 3*
- **Catolicismul în România** *Pr. Arhimandrit Ioasaf Popa* *Pag. 4*
- **Istorici occidentali contestă genocidul antievreiesc** *Pag. 6*
- **Adevăratul holocaust al secolului XX: bolşevismul** *Convorbire cu dl Johann Urwich* *Pag. 8*

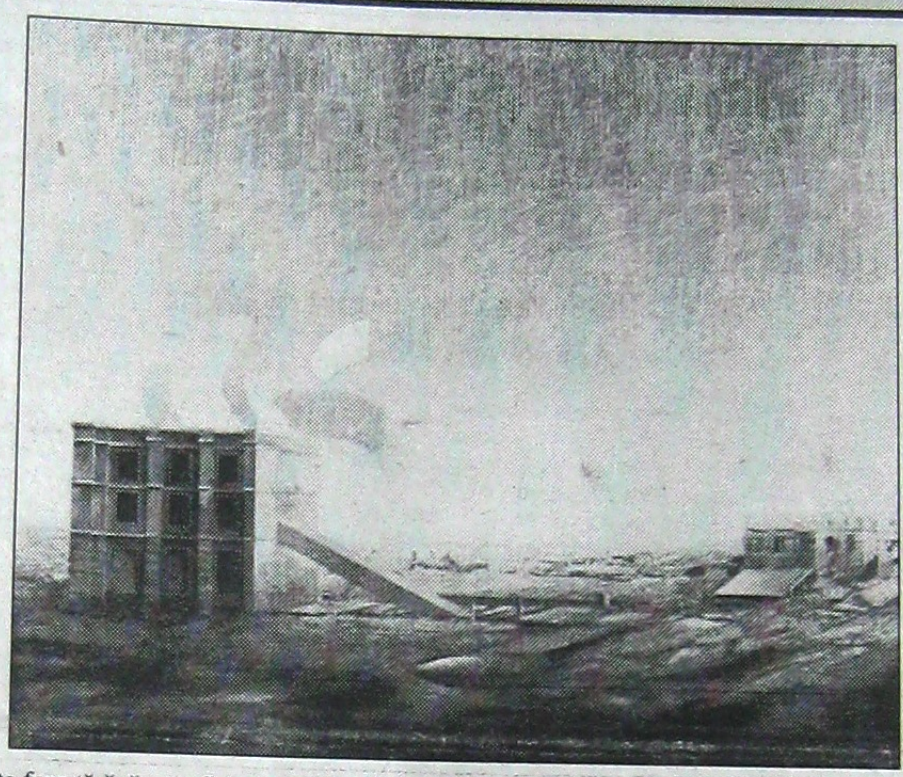

„Mişcarea” reflectă în paginile sale preocupările şi frământările Noii Generaţii, contribuind la dezvoltarea curentului de gândire şi acţiune declanşat de tineretul român prin mişcările din 1989-1990.

*Pe plan spiritual-religios, „Mişcarea” este o publicaţie **creştină ortodoxă**, aşezată sub autoritatea duhovnicească a Bisericii Ortodoxe Române.*

*Ca orientare culturală, „Mişcarea” urmează linia **naţională**, reprezentată în istoria culturii şi publicisticii româneşti de personalităţi exemplare ca Mihai Eminescu, Nicolae Bălcescu, Nicolae Iorga, Nae Ionescu, Mircea Eliade, Petre Ţuţea.*

*Din punct de vedere politic, „Mişcarea” promovează doctrina **naţional-democrată**, aşa cum este formulată în documentele programatice ale Mişcării Pentru România.*

BLOCAJUL MARII PRIVATIZĂRI

În condiţii normale, stabilitatea macroeconomică e rezultatul bunei activităţi a agenţilor economici dintr-o ţară. Germania are o monedă convertibilă, o inflaţie sub patru la sută şi dobânzi foarte mici, pentru că firmele germane merg foarte bine. Care e secretul? Că au nemţi? Nemţi avea şi RDG-ul, nu? Secretul e simplu: accent enorm pe firma privată, climat concurenţial şi stat de drept, care îşi aplică legea cu mână de fier!

Până în 1989, România era departe de acest normal. În '90, gravele dezechilibre, mascate până atunci, au izbucnit brutal la suprafaţă. Inflaţia care se măsura anterior cu metri de rafturi goale, a pătruns dramatic în preţuri. Iar politica primilor 3-4 ani de după '89 a accentuat acest dezastru!

În 1994 însă, s-a reuşit o macrostabilizare relativă. Inflaţia e de 70%, leul s-a stabilizat faţă de dolar, iar dobânzile au început să scadă, în timp ce rezerva Băncii Naţionale a crescut de la nimic la 600 milioane de dolari. Acest „succes” însă, nu este rezultatul ameliorării activităţii firmelor, ci se datorează unei intervenţii **artificiale**: o politică restrictivă în plan financiar plus masive credite externe. Artificială fiind, această politică a avut efecte rapide, dar care nu pot dura mai mult de 8-10 luni. Logica acestei politici „monetariste” seamănă cu cea a anesteziei din chirurgie: pregăteşte actul chirurgical - **privatizarea şi restructurarea** – care, altfel, nu se poate face! Numai că, „anestezia” se dă de vreo şase luni, iar privatizarea rămâne blocată. Cauzele: proasta concepţie a legii Roman – Severin din august 1991, indecizia politică a parlamentului (unde primează interesele marilor rechini!) dar şi himera „echităţii”, urmărită de guvern. Căci, vorbind pe şleau, marea privatizare nu se poate face echitabil! Se poate face târâgănat; eficient sau nu; dar în nici un caz echitabil! Alură de „echitabil” are numai distribuirea cupoanelor. După aceea însă, paşii obligatorii care urmează vor separa inevitabil o minoritate de proprietari autentici de o masă imensă care îşi va vinde sau pierde rapid însemnul proprietăţii.

Oricare ar fi varianta finală reţinută de actualul parlament, esenţa este alta. Profiturile însumate ale celor 3000 de întreprinderi privatizabile permit un dividend de 6000 de lei pe an pentru fiecare din cei 17 milioane de români. Nici 1% din cei 900.000 lei calculaţi de guvern pentru un cupon şi un certificat! De ce aşa puţin? Tocmai pentru că multe din aceste întreprinderi nu au profituri sau au profituri mult prea mici! Deci, dividendele derizorii vor duce la devalorizarea acţiunilor, rapid! Acesta va fi terenul pe care vor acţiona rechinii! Având bani şi poziţii-cheie, care le permit informaţii, ei vor şti **ce**, **când** şi **de unde** să cumpere **la preţul cel mai mic**! **Cine**, **cum** şi **cu ce** îi va apăra pe ceilalţi, într-o societate coruptă şi în care legea arată cum arată?!

Deci, oricât de „echitabilă” ar fi distribuirea cupoanelor, la paşii următori – abia aceia decisivi! – se va produce o masivă concentrare a proprietăţii în mâna unei minorităţi care nici măcar nu va fi neapărat naţional-autohtonă! Cu regret, dar nu echitatea este termenul realist şi important – în sens tehnic, vorbind – al marii privatizări. Dacă prin absurd, cele 17 milioane de români ar rămâne toţi proprietari de acţiuni, atunci am asista, în fapt, nu la privatizare, ci la o neocooperativizare a industriei! Or, scopul este revenirea la firma privată, singura care **descentralizează decizia economică**, (prin proprietate) şi atrage după sine **concurenţa**. Iar descentralizarea reală a deciziei presupune proprietari personalizaţi (una sau numai câteva persoane) şi nicidecum zeci de mii de acţionari „egali”! Abia aşa apare concurenţa şi cointeresarea. Şi tot pe această cale mentalitatea conducerii firmelor se schimbă. Treptat, se va ajunge de la directori (socialişti) **axaţi pe salarii**, la manageri moderni **axaţi pe profit**. În sfârşit, abia privatizarea crează terenul unei restructurări reale, eficiente. În plus însă, atât privatizarea cât şi restructurarea presupun importante **capitaluri**, fără de care nimic nu-i cu putinţă! Dacă se vrea capitalism – căci asta presupune privatizarea! – atunci e nevoie şi de capitalişti, dar şi de mari capitaluri! Cupoanele şi certificatele, oricât ar fi de „echitabile” sau de „recalculate”, nu aduc capitaluri! Capitalurile le vor aduce (dacă vor avea bune perspective de profit!) numai marii investitori strategici de afară. Or, una din bolile majore ale economiei noastre este decapitalizarea. Ea cere aport de capitaluri şi nicidecum „certificate”! Astfel, numai pentru a reface decalajul creat doar în ultimii zece ani între noi şi Occident este nevoie de capitaluri de 3-4 miliarde de dolari anual, investite optim, timp de zece ani...

Revenind la „succesul” actualei macrostabilizări, ea a avut un preţ: sărăcirea majorităţii populaţiei şi o îndatorare externă de circa 4,5 miliarde de dolari. Numai în 1994, statul român va plăti aproape 600 de milioane de dolari, dobânzi! Cam cât actuala rezervă a Băncii Naţionale! Şi, în fond, de ce? Ca să asistăm, ca şi în anii trecuţi, la blocarea pe mai departe a marii privatizări?! Pragmatic vorbind, contează dacă vom asista la declanşarea zisei mari privatizări **înainte** de consumarea actualei macrostabilizări economice sau nu. Dacă nu, efectele bune, dar pasagere, obţinute se vor consuma curând şi ţara va avea de înfruntat în primăvară un nou puseu de inflaţie.

În acest caz, sursa majoră de inflaţie va rămâne pe mai departe intactă, respectiv întreprinderile de stat nerentabile vor genera pe mai departe pierderi. Iar în plan politic şi psihologic, o idee în care şi-au pus speranţe mai toţi alegătorii în 1992 – privatizarea – se va găsi pe multă vreme compromisă. Încât, într-o asemenea perspectivă, cu numai un an înainte de alegerile din 1996, singura alternativă viabilă şi credibilă care va mai rămâne va fi adoptarea oficială a unui sistem economic bisectorial – **de stat** şi **privat** (atât cât s-a format deja). Caz în care, statul ar urma să-şi reia în mână, ferm, proprietatea, iar pentru sectorul privat să propună politici menite – mai mult sau mai puţin – să stimuleze economia privată, paralelă. Ceva gen China de azi! Mai puţin însă imensele capitaluri externe venite acolo; mai puţin, enormul aport al băncilor chinezeşti din străinătate! Şi cine ar putea face o „ofertă” mai tentantă, în sensul acesta, decât obscurul încă, PSM?! Şi tot pe şleau vorbind, lucrurile se desfăşoară azi ca şi cum chiar o atare soluţie se şi doreşte!...

Aviz deci, întreprinzătorilor **români**.

Dr. Corneliu DIDA

Anul III Nr. 16 (37)
1-15 Noiembrie 1994

CRONICA
EVENIMENTELOR POLITICE

Convenţia PD(FSN) de la Cluj-Napoca şi manevrele d-lui Roman

În marasmul care a lovit mai toate partidele, conclavul PD(FSN) reunit recent la Cluj-Napoca şi-a fixat, cu destul tupeu, scopul final: „Jocul unui partid democrat este la guvernare"! Petre Roman dixit. Cum ţara e plină de partide – toate „democrate" – şi cum în democraţie se guvernează, totuşi, pe rând, această formulă are un singur temei: omul îşi face curaj, de unul singur!

Acum, că avem lămurită principala semnificaţie a celor petrecute la conclavul de la Cluj-Napoca, să ne întrebăm: care vor fi fost însă *obiectivele intermediare* – veritabili „sfinţi" care te mănâncă, până să ajungi la „dumnezeul" guvernării?

Conştient de propriul său marasm, dar sesizându-l corect şi pe al altora, domnul Roman îşi pregăteşte ofensiva nesperat de bine. Astfel, însuşi locul ales – Cluj-Napoca – este destul de sugestiv. După Declaraţia din vară, de la Oradea, acum urmează Cluj-Napoca. De ce, din nou în Ardeal? Din trei motive, cel puţin.

Mai întâi, pentru liderii PD(FSN) mentalităţile politice din Ardeal le-ar putea fi „mai de bun augur". Mai ales că vechiul regat le-a fost pe deplin ostil la recentele alegeri locale de la Brăila, Slatina, Oneşti etc. Ardealul, se speră pe aleea Modrogan, le-ar acorda o altă şansă. Încât, după Oradea a urmat Cluj-Napoca, centru universitar, industrial şi bancar de mare iradiere culturală şi nu numai în întreaga zonă de nord şi de vest a României. Dacă faci acolo o bună figură – organizare, ţinută, oaspeţi, tot dichisul – dai la iuţeală lovitura, nu-i aşa? Mai ales când – vorba domnului Roman – te-ai „născut cu năframa Transilvaniei pe faţă"...

În al doilea rând, în Ardeal îşi au fieful două mari formaţii politice, azi în criză evidentă: *Convenţia Democratică* şi *PUNR*. Cu un discurs politic „modern", „occidentalizat" nevoie mare, domnul Petre Roman speră să aibă mult mai mult ecou la Cluj-Napoca, decât ar fi putut avea la Iaşi, Oneşti, Brăila, Slatina sau Bucureşti. De altfel, încă de la schisma FSN din primăvara lui 1992, aripa Roman a fostului FSN, prin discursul său politic a concurat mai degrabă pe voturile Convenţiei Democratice, lăsând stânga tradiţională şi satele, aripii Iliescu. În bună măsură, scorul mediocru al CDR din sept. 1992, se explică şi aşa. După cum, şi nesperat de bunul scor de 10% al PD(FSN) pe atunci, tot pe această cale se explică. Prin urmare, având deja „antrenament", iar la Cluj-Napoca şi împrejurimi fiind destui votanţi ai CDR, azi dezamăgiţi, domnul Roman se aşteaptă, probabil, la noi progrese în Ardeal pentru partidul său. O logică similară vizează, desigur, şi electoratul simpatizant până de curând cu PUNR. A se vedea divergenţele majore între cuplul Funar-Gavra şi domnul Sălăgean, a cărui activitate în Senat a reuşit să blocheze programul marii privatizări al guvernului Văcăroiu. Cum PUNR a făcut greşeala de a intra în guvernul Văcăroiu taman acum, când acest guvern se află blocat în prag de iarnă, nu e de mirare că electoratul PUNR, deja dezamăgit de scandalul Caritas, este extrem de fluid şi disponibil. Cum pentru mulţi foşti simpatizanţi PUNR este greu de făcut saltul spre CDR, să zicem, domnul Roman îşi va fi făcut socoteala că unii dintre ei se vor acomoda mai uşor ca o aripă „fostă" FSN. Sesizând deci reculul CDR şi PUNR, plasarea recentului conclav PD(FSN) la Cluj-Napoca a fost o mişcare politicianistă abilă.

În al treilea rând, domnul Roman a mai urmărit ceva: o paradă a „bunelor" şi „înaltelor" sale relaţii în Occident. Şi a reuşit: delegaţii din Franţa, Germania, Belgia, Olanda, Spania, Grecia, Israel şi Consiliul Europei – toate socialiste – au onorat generos conclavul de la Cluj-Napoca. De unde, o anumită consolidare a poziţiei domnului Roman în partid: cine altul ar mai scoate cu atâta succes, partidul, în Europa, nu-i aşa?... De unde un efect de şarm propagandistic „emanat" în toată zona, nu ne îndoim. Astfel, asidua curte pe care dl Roman o face de un timp micului PSDR (Cunescu) a mai marcat un punct. Poate unul decisiv. Căci domnul Cunescu a rostit deja acolo formula atât de aşteptată: „să ne unim forţele"! Fuziune sau alianţă, domnul Roman pleacă deja câştigător. Pe de o parte, pe o atare cale el va moşteni „legitimitatea" social-democrată încarnată azi de PSDR (Cunescu); pe de alta, el îşi facilitează enorm calea spre fotoliul din Internaţionala Socialistă. În sfârşit, apropierea dintre aceste două partide va crea o breşă în unitatea tot mai iluzorie a Convenţiei Democratice! O unificare PSDR (Cunescu) cu PD(FSN) ar însemna intrarea pe uşa din dos a domnului Roman în Convenţia Democratică. O alianţă a celor două partide ar pune în discuţie rămânerea PSDR (Cunescu) în CDR. Recenta suspendare a PSDR din Convenţie are la bază tocmai apropierea – deocamdată preliminară – a celor două partide social-democrate. Cum deja există precedentul Alianţei Liberale (între PAC şi PNL Quintus), Convenţia ar urma – într-o asemenea ipoteză – fie să se desfiinţeze, fie să se redefinească drastic!...

Până una alta, parşivele cântece de sirenă ale domnului Roman subminează, masiv şi cu succes, CDR! Pentru a ajunge la guvernare, dânsul este în stare de gesturi extreme şi groteşti. Astfel, partidul domnului Roman îi întinde o mână prietenească lui Miron Cozma (cel care l-a alungat, cu minerii, de la guvernare!), invitându-l în aleea Modrogan! Iar regelui Mihai, căruia i-a refuzat în aprilie 1990 viza pe aeroportul din Geneva, şi pe care, în decembrie 1990 l-a reţinut cu forţa pe autostrada spre Piteşti, regelui Mihai I deci, domnul Roman îi face azi avansuri deplasate. Citâm: (declararea lui Mihai I ca personna non grata) „este un demers fără logică şi care contravine Constituţiei României. De aici se vede încă odată frica preşedintelui Ion Iliescu de regele Mihai". Bune, deci, şi voturile monarhiste, nu? Pe lângă atare tupeu, acuzele de corupţie sunt floare la ureche, nu-i aşa?...

Dacă nimeni în CDR nu va sesiza la timp actualele manevre ale domnului Roman, lucrurile vor merge *ca şi cum* sciziunea „marelui" FSN în aprilie 1992, ar fi avut un schepsis cu bătaie lungă. Pe de o parte, aripa Roman preia mesajul CDR, îi ia şi o parte din voturi, iar azi îi pregăteşte ruptura; pe de altă parte, aripa Iliescu va domni la stânga! Pe această cale vom căpăta curând-curând o „rotativă" guvernamentală, în care, în mod perpetuu, „vin ai noştri, pleacă ai noştri"! În ochii noştri, CDR a şi murit. Nu ei îi ducem noi grija sau dorul. Dar în perspectiva descrisă mai sus, *cine* şi *unde* va face opoziţia activă contra „rotativei"? Sau, cumva, renunţăm la pluralism?!...

O DIVERSIUNE „DE DREAPTA"

Publicul românesc a fost martorul exploziei partidelor „de dreapta" în spectrul politic românesc. Desigur (şi deloc întâmplător!) aceste partide au apărut („cu voie de la prefectură") după înfiinţarea Mişcării Pentru România.

Cum se explică voioasa implementare a acestor grupări?

Pe de o parte, prin diletantism sau naivitate. Dar, pe de altă parte şi pentru că de exact aceste grupuscule incoerente avea nevoie „stăpânirea".

Neliniştiţi şi contrariaţi de apariţia unei mişcări naţionale tinere, care s-a manifestat constant cu fermitate şi seriozitate, stăpânii clasei politice româneşti au apelat la obişnuita lor „metodă de lucru": **diversiunea.** Cu arsenalul şi „argumentele" de rigoare – bârfe, zvonuri, calomnii – aruncate împotriva formaţiunii care a afirmat pentru prima oară direcţia de dreapta în spaţiul politic postdecembrist. Aşadar, ca prin minune şi precum ciupercile după ploaie, au apărut ba „drepte naţionale" (dar nu legionare, fireşte); ba, dimpotrivă, - tot soiul de „adevăraţi legionari"; sau „creştin-democraţi" ce se transformă la ordin în „naţional-creştini" ş.a.m.d.

Radu Sorescu

Totul, însă, cu un scop precis: acela de a submina dezvoltarea în România a unui curent naţionalist al **tineretului român.** Tineret reprezentat astăzi de singura organizaţie social-politică de dreapta din ţara noastră, Mişcarea Pentru România.

Recent, încă o diversiune îndreptată împotriva Mişcării Pentru România s-a prăbuşit. Dl. Radu Sorescu a demisionat lamentabil din funcţia de preşedinte al partidului zis „dreapta naţională", renunţând totodată şi la calitatea de membru al partidului. Demisia a fost însoţită de câteva fraze, destul de convingătoare pentru acei care cred că Radu Sorescu şi partidul său au avut vreodată ceva comun cu ideea de dreapta. S-a vorbit, de exemplu, (mai tare ca de obicei) de fondurile primite de la consilierul prezidenţial Dan Iosif! Dar totul a culminat cu declaraţia răspicată a dlui Sorescu:

Dl Ion Iliescu, idolul „dreptei naţionale"

„Singurul om politic adevărat este Ion Iliescu".

O excelentă ilustrare a celebrului proverb francez „După cum e stăpânul, aşa e şi sluga". Cu observaţia că în unele cazuri e valabil şi invers.

Vladimir ALEXANDRU

P.S.

La închiderea ediţiei aflăm – fără să ne mire căutuşi de puţin – că dl Şerban Suru (alt fost preşedinte de partid „de dreapta" – e vorba de defuncta grupare „Noua Românie creştină", şi aceasta de curând autodizolvată) a înfiinţat o nouă asociaţie „legionară" cu un nume, iarăşi, lămuritor: *„Horia Sima"*.

Este a nu ştim câta organizaţie înfiinţată de mereu aceiaşi oameni. Probabil că în curând numărul asociaţiilor va depăşi pe cel al membrilor grupării cu pricina.

Păcat că mai există unii oameni neinformaţi, care încă îşi imaginează că aceşti aventurieri ar avea vreo legătură cu marea generaţie naţionalistă interbelică. Dar confuziile se risipesc pe zi ce trece. Şi, după cum spunea marele nostru înaintaş:

„Toate încercările de vrăjmăşie vor fi strivite. Toate planurile de ademenire, toate încercările de cumpărare a sufletelor, toate încercările de dezbinare şi toate trădările, vor cădea la pământ."

Revista „Mişcarea" reprezentată în Consiliul Naţional al SZR

În zilele de 23-24 Octombrie, la complexul „Steaua de mare" din Eforie Nord, Constanţa, s-a desfăşurat cel de-al III-lea congres al Societăţii Ziariştilor din România (SZR). Congresul a debutat prin adoptarea a trei rezoluţii: „Rezoluţie cu privire la situaţia ziariştilor române", „Rezoluţie cu privire la situaţia economică a presei", „Rezoluţie cu privire la însuşirea rezoluţiei nr. 1003/1993 a Consiliului Europei" (privind deontologia jurnalistică). A fost discutată deasemenea şi „Situaţia tânărului ziarist".

După adoptarea statutului SZR, a urmat prezentarea raportului preşedintelui SZR – Mioara Vergu Iordache – urmat de raportul comisiei de cenzori prezentat de şeful acesteia – Gheorghe Nuţă. Ultima parte a congresului a fost dedicată alegerilor pentru noile structuri de conducere ale SZR: Consiliul Naţional (41 membri, forul suprem al SZR), Consiliul Director (organul executiv al SZR, 9 membri).

Delegatul revistei „Mişcarea", Dan Dungaciu, a fost ales membru în Consiliul Naţional al SZR.

Noul Consiliu Director are următoarea componenţă: Cornelius Popa (Bucureşti), Mihai Bocai (Constanţa), Valeria Filimon (Bucureşti), Ion Lăcustă (Bucureşti), Ion Oprea (Botoşani), Dumitru Ştefan (Galaţi), Crişan Gheorghe (Timişoara), Neagu Valentin (Deva), Aurel Burlacu (Buzău).

Noul Preşedinte al SZR este ziaristul Cornelius Popa, de la „Gazeta de Transilvania" din Braşov.

* * *

În zilele de 21-22 Octombrie 1994, la complexul „Steaua de mare", din Eforie Nord, Constanţa, s-au desfăşurat lucrările simpozionului „Statutul jurnalistului european", organizat de către SZR, cu participarea ziariştilor din 15 ţări europene. La lucrările acestui simpozion au participat de asemenea şi domnii Gerard Gattinot, secretar general al Organizaţiei Internaţionale a Jurnaliştilor (OIJ) şi Alden White, secretar general al Federaţiei Internaţionale a Jurnaliştilor (FIJ). Cuvântul de salut a fost rostit de către d-na Mioara Vergu Iordache, preşedinta SZR. A urmat apoi dezbaterea unor teme de stringentă actualitate: „Etica profesională şi codul deontologic al ziaristului", „Rolul OIJ în impunerea unui statut european al ziaristului", „Poziţia puterii faţă de presă – poziţia presei faţă de putere", „Orientări privind protecţia internaţională a reprezentanţilor mass-media în zone fierbinţi" etc.

În încheiere s-a adoptat o rezoluţie prin care participanţii au semnalat instituţiilor româneşti şi europene despre încălcarea principiilor constituţionale şi a normelor internaţionale de drept în România anului 1994.

Ion PROTOPOPESCU

Acordul ruso-moldav pentru retragerea trupelor ruse din Moldova

Acest acord a fost semnat la 21 octombrie, la Moscova, în prezenţa lui Elţîn şi Snegur. Contrar denumirii sale, el stipulează mai degrabă *rămânerea* trupelor ruse acolo unde ele sunt deja! Căci retragerea este prevăzută a se face în trei ani de la „îndeplinirea condiţiilor interne de stat necesare"! Sub atare formulă încape orice; inclusiv un alt acord privind rămânerea! Nici o mirare că Lebed „scuipă pe acest tratat", sau că – mai pragmatică – conducerea de la Chişinău se cam gândeşte la semnarea acordurilor militare ale CSI, ceea ce ar însemna aducerea armatei ruse la Prut...

Între timp, tratativele româno-ruse pentru noul Tratat bat pasul pe loc. Cauza – chestiunea pactului Molotov-Ribentrop, pe care ruşii îl vor complet trecut sub tăcere. Noi credem că, *decât un Tratat prost, mai bine nimic!* A se vedea avortatul tratat Iliescu-Gorbaciov din aprilie 1991. Ca şi atunci, situaţia la Moscova este fluidă şi azi. La Istambul, statele turcofone (Azerbaidjan, Kazahstan, Kîrkîzstan, Uzbekistan, Turkmenistan şi Turcia) reiterează ideea unei „comunităţi euro-asiatice", în care, pe lângă cei şase de mai sus, să intre şi ... *China* ! Este de înţeles că nervozitatea care domneşte acum la Moscova nu poate promite nimic raţional. Încât, în aşteptarea unor vremuri mai bune, în chestiunea reunirii noastre la Prut rămân, efectiv, numai două lucruri (deocamdată) de făcut: însănătoşirea noastră economică, politică şi morală şi redeşteptarea conştiinţei naţionale între Prut şi Nistru. Ceea ce presupune muncă, organizare şi oameni pe măsură şi nicidecum lozinci, demagogi sau agitaţii sterile...

Dr. Corneliu DIDA

În atenţia mureşenilor!

Prietenii care doresc să afle mai multe despre Mişcarea Pentru România sau să contribuie la organizarea ei, se pot întâlni în fiecare duminică cu membrii Grupului „Horea" al MPR în faţa Catedralei ortodoxe „Înălţarea Domnului" din Târgu Mureş, (după Sfânta Liturghie).

SECRETELE ARIPII DREPTE

După cum cititorii noştri probabil au observat, revista noastră a dat publicităţii în mai multe rânduri articole contrare doctrinei şi orientării naţionaliste (sau în general de dreapta). Socotim că tocmai în unele atacuri la adresa dreptei româneşti şi de pretutindeni se pot găsi, de multe ori, cele mai bune argumente în favoarea noastră.

Dreapta este atacată nedrept şi violent nu numai în România. Dacă la noi nu există, practic, nici un partid parlamentar cu o orientare naţionalistă şi creştină, în alte ţări asemenea grupări sunt mult mai bine reprezentate.

După articolul din numărul trecut al proeminentului om politic american William Bennet, publicăm în traducere un interesant articol, preluat tot din presa americană, de astă dată fiind vorba de un atac foarte dur la adresa conservatorilor creştini din S.U.A. Îngrijorarea analistului american (în mod vizibil aliniat stângii „liberale" americane) nu poate decât să ne bucure. Asta înseamnă că, în cel mai puternic stat al lumii, curentul creştin conservator se întăreşte pe zi ce trece. Şi cum S.U.A. joacă un rol fundamental în politica mondială, o Americă guvernată de creştini poate reprezenta o şansă pentru întrega umanitate.

De asemenea, articolul de mai jos va constitui fără îndoială un bun prilej pentru reflecţie, în special pentru intelectuali, români, care evită să contribuie la dezvoltarea mai rapidă a curentului conservator românesc reprezentat de Mişcarea Pentru România.

(Red.)

Într-o noapte de primăvară din luna mai a anului 1981, într-un cort în grădina casei aflate în suburbia oraşului Virginia a teoreticianului politic Richard Viguerie, 160 de lideri politici ai noii drepte au sărbătorit o schimbare în şansa lor politică. Preşedintele Reagan fusese ales în noiembrie 1980. Şi cu toate că degustarea puterii era principala preocupare, membri de frunte ai noii drepte au servit deasemeni la cină homar rece, raţă de Pekin, sushi şi friptură de elefant garnisită cu căpşuni.

După cum au observat oamenii de presă, secretarul de Interne James Watt, directorul Oficiului de Management şi Buget David Stockman, Phyllis Schlafly, Joseph Coors, senatorul John East, senatorul Orrin Hatch şi copilul minune al noii drepte Paul Weyrich, printre alţii, şi-au potolit setea cu băuturi servite în coji de nucă de cocos de chelneriţe îmbrăcate în chimono. Şi cu „paharele" ridicate, această pleiadă de oficialităţi administrative, congresmeni, industriaşi şi conservatori creştini inaugurau o federaţie menită să coordoneze programul lor politic, Consiliul pentru Politică Naţională (CNP).

După această agitaţie publică, CNP a trecut în umbră. Ca urmare, noi nu ştim multe despre activităţile sau ordinea de zi a CNP. Ceea ce ştim este că dreapta radicală este în continuă ascensiune în interiorul Partidului Republican. A întrecut organizaţiile de stat GOP din Texas, California, Minnesota, Hawaii, Iowa, Nevada, Arizona, Idaho şi Virginia. Aceste grupuri acordă încredere liderului CNP care susţine că „nu mai acţionăm pentru a menţine status-quo-ul. Noi suntem radicali, lucrând la răsturnarea prezentei structuri a puterii în această ţară".

Russ Bellant crede că Weyrich ar trebui luat în serios. Bellant este unul dintre puţinii cercetători care s-a strecurat în umbra operaţiunilor CNP, dedicând un capitol al cărţi sale „The Coors Conection" acestui grup. Ultima analiză a lui Bellant privind această organizaţie este editorialul numărului ce are să urmeze al „Front Lines Research", o nouă publicaţie a organizaţiei Planned Parenthood. „Când conducerea dreptei radicale americane doreşte o strategie, şansele sunt foarte mari ca programul să apară la o întâlnire a CNP", scrie Bellant. „Întâlnirile acestei secretoase şi puţin cunoscute organizaţii reprezintă adeseori o rampă de lansare pentru campaniile dreptei radicale şi planurile pe termen lung. Dar aceste eforturi vor fi rareori identificate ca pornind de la CNP".

Bellant spunea în „In These Times" că Paul Weyrich este „probabil singura persoană importantă a CNP". Weyrich este de asemenea preşedinte şi fondator al Fundaţiei Heritage, un gânditor de forţă al aripii drepte, el fiind şi omul care i-a sugerat lui Jerry Falwell termenul de „MAJORITATE MORALĂ". În plus, Weyrich a propus ca republicanii să includă ca punct în platforma lor din 1988 ca „SIDA să fie controlată prin reintroducerea şi susţinerea legilor anti-sodomice".

Ca teoretician politic, Weyrich este neîntrecut. El şi-a petrecut ultimii 20 de ani folosindu-şi considerabilele aptitudini politice pentru a forma o coaliţie a grupurilor americane de dreapta cu diverse tendinţe. Ca rezultat al eforturilor sale, extrema dreaptă laică şi creştinii autoritari au găsit un teren comun de întâlnire în CNP.

Weyrich a fost capabil să reînvie dreapta prin convingerea fondatorilor că ultra-conservatorii aveau nevoie să construiască o infrastructură naţională care să includă gânditori de forţă, organizaţii cu interese speciale, publicaţii şi o reţea computerizată de colectare de fonduri. În mod obişnuit, Weyrich este unul din pionierii organizării pe bază electronică, folosind o reţea de televiziune prin satelit cu circuit închis, National Empowerment Television, ce permite grupurilor extremei drepte să organizeze şi să schimbe informaţii prin teleconferinţe. Fred Clarkson, editorul revistei „Front Lines Research", declara: „Nu avem nici o îndoială că CNP este reţeaua centrală de conducere a extremei drepte în Statele Unite. Este organizaţia în care sunt formulate strategiile decisive ale extremei drepte".

Bellant vede CNP ca servind mai multor scopuri. „Aceasta dispune de o organizaţie pentru crearea reţelelor, pentru planificarea şi finanţarea proiectelor politice", spune el în publicaţia „In These Times". „Eficacitatea sa constă în capacitatea de a utiliza maximal efortul. De pildă, dacă Lou Sheldon de la Coaliţia Valorilor Tradiţionale (Traditional Values Coalition) este numărul unu în CNP în activitatea anti-lesbiană şi anti-homosexuală, sponsorii ştiu că lui trebuie să-i ofere fonduri şi să ia legătura cu el în această chestiune". CNP a fost fondat de doi lideri ai Societăţii John Birch, de fostul reporter Larry McDonald şi de investitorul californian William Cies. Ei l-au solicitat pe reverendul Tim LaHaye din San Diego să devină primul preşedinte al organizaţiei. LaHaye a fost un lider al „majorităţii morale" din California.

Adresându-se părinţilor fondatori ai CNP strânşi sub cortul din grădina lui Viguerie în 1981, LaHaye vorbea despre aspectele politice ale vieţii de zi cu zi: „Liberalii nu cred în valorile morale supreme. Pentru noi conservatorii, adulterul este adulter. Dar pentru liberali, adulterul este numai o afacere. Liberalismul provine din umanism care este o etică relativă. Liberalii cred că valorile au caracter opţional". LaHaye descria supravegherea copiilor în afara familiei ca pe o „milenară capcană umanistă în care cad mintile şi inimile a milioane de copii". După cum remarca LaHaye, umanismul îşi trage rădăcinile din Renaştere, o perioadă în care au apărut artişti ca Michelangelo, a căror preferinţă pentru zugrăvirea trupului gol a fost „premisa înclinaţiei umanismului modern pentru pornografie".

Lui LaHaye i-a urmat în postul de preşedinte al CNP Tom Ellis, un lider al organizaţiei politice a lui Jesse Helms. Ellis a fost unul dintre directorii de la Pioneer Fund, care promova punctul de vedere că negrii erau, din punct de vedere rasial, inferiori albilor. Ellis şi-a dezavuat ulterior trecutul său rasist în momentul în care şi-a dat seama că ţelul integraţioniştilor erau „căsătoriile interrasiale şi anihilarea rasei negre prin integrarea ei în cea albă".

După Ellis, preşedenţia CNP a mai aparţinut şi lui Nelson Bunker Hunt, liderul Societăţii John Birch care a încercat să blocheze piaţa argintului; lui Pat Robertson, tele-evanghelist şi fondator al „Coaliţiei Creştine"; şi lui Richard DeVos preşedintele organizaţiei Amway.

Astăzi, preşedintele CNP este Edwin Meese, fost procurorul general. Grupul se întâlneşte trimestrial într-o discreţie absolută. CNP este în realitate atât de secretă, încât Biroul din Washington al grupului nici nu confirmă, nici nu neagă niciodată locul sau faptul întâlnirii grupului. E bine cunoscut că membrii consiliului s-au întâlnit în mare taină în locuri îndepărtate şi puţin cunoscute, cum ar fi Sinaia, România.

Lista celor 500 de membri ai organizaţiei este deasemenea confidenţială. În conformitate cu materialele CNP obţinute de Bellant, membrii CNP plătesc o cotizaţie de 2000 de dolari pe an; cei ce doresc să se alăture organizaţiei trebuie să obţină suportul a doi membri din consiliu. Odată nominalizat, candidatul trebuie să câştige aprobarea unanimă a celor 14 membri ai comitetului executiv, exprimată prin vot secret.

Se ştie că printre membrii CNP se numără şi Jerry Falwell, care face parte în mod curent din organizaţia Liberty Alliance; Oliver North, un vechi membru al comitetului executiv al CNP; senatorul Don Nickles; senatorul Trent Lott; senatorul Jesse Helms; reporterul Bob Dornan; Brent Bozell III de la Centrul de Cercetări Massmedia; Generalul John Singlaub, una dintre personalităţile grupării „Iran-contra"; Richard Shoff, fostul lider al Ku Klux Klan-ului din Indiana; susţinătorul Partidului republican Richard Wirhlin; Robert Wiener, şef al cultului creştin Maranatha; Howard Phillips de la Clubul Conservator; Linda Bean Folkers de la L. L. Bean Co.; tele-evanghelistul John Ankerberg; şi Bob Jones III, preşedintele Universităţii Bob Jones.

În anul precedent, directorul executiv al CNP, Morton C. Blackwell a scris un memorandum către membrii care urmau să se întâlnească la St. Louis. Aşa cum scria Chip Berlet în „Covert Action Quarterly", Blackwell informa pe membrii consiliului că toate consideraţiile făcute la conferinţă erau strict secrete. „Mass-media nu va trebui să afle când şi unde ne întâlnim sau cine ia parte la programele noastre înainte sau după întâlnire", scria Blackwell. În ciuda apelului lui Blackwell pentru păstrarea secretului, unele informaţii despre întâlnirea de la St. Louis s-au scurs. Oameni de la „American Way", grupul liberal de investigaţii din Washington a obţinut o copie a programului de lucru al respectivei întâlniri, ce a durat două zile, precum şi biografiile câtorva candidaţi la admiterea în CNP.

Iată câteva dintre discursurile de pe agenda conferinţei din St. Louis:

* „Informaţii recente despre Curtea Supremă şi Departamentul de Justiţie" (Edwin Meese);
* „Cum ne putem menţine pe direcţia ce asigură succesul" (Phyllis Schlafly);
* „Campania împotriva *NYPD Blue*" (Don Wildmond de la Asociaţia Familia Americană. Wildmond a descris studiourile de film *Universal* ca pe o „companie dominată de necreştini");
* „Criza stratului de petrol şi reglementările excesive în legătură cu mediul ambiant" (Don Hodell, fost secretar al Ministerelor Afacerilor Interne şi Energiei sub preşedintele Reagan);
* „Mişcarea pentru mediul ambiant: o pacoste pentru mediu" (David Ridenour, vicepreşedinte al Centrului Naţional pentru Cercetări în Domeniul Politicii Sociale).

Probabil că punctul culminant al conferinţei a fost acordarea premiului „Winston Churchill", oferit în spiritul faimoasei formulări a lui Churchill: „Victorie cu orice preţ, căci fără victorie nu se poate supravieţui". Premiul a fost oferit lui David Brock, corespondentul lui „American Spectator" pe probleme sexuale, cel care a dezvăluit cu consecvenţă aventurile extraconjugale ale lui Clinton. Un beneficiar mai vechi al premiului a fost Ralph Reed, membru CNP, directorul executiv al Coaliţiei Creştine – asociaţie cu un milion de membri, ce domină multe dintre organizaţiile Partidului Republican.

Seminarul de dezbateri politice cu tema „Reînnoirea culturii americane", organizat cu ocazia Reuniunii Anuale a Consiliului Fundaţiei „Heritage".
În fotografie, de la stânga la dreapta: Charles Murray, William Bennett, Stuart Butler, Michael Joyce, Robert Woodson (din publicaţia „Heritage today", 1994)

Unul dintre cei mai vizibili membri CNP este Generalul în rezervă Gordon Sumner, un expert în politica externă al extremei drepte, care susţine că o bună parte dintre problemele cu America Latină ţine de amestecul rasial al populaţiei de origine spaniolă, ce s-a aflat în spatele Închiziţiei, şi aztecilor ce practicau sacrificiul uman. „Uneori, această combinaţie dă naştere la o reacţie violentă", a fost concluzia lui.

Dar ignoranţa lui Sumner păleşte în comparaţie cu cea a membrului CNP R. J. Rushdoony, un lider al reconstrucţiei creştine. Rushdoony argumentează că gândirea de dreapta creştină ar trebui să-şi exercite „dominaţia" asupra Statelor Unite şi să se termine odată cu „erezia" democratică. „Christianity Today" scrie că Rushdoony consideră că într-o naţiune creştină „credincioasă literei legii conţinute în Vechiul Testament, homosexualii, adulterinii, blasfemiatorii, astrologii şi alţii ca ei vor fi executaţi". Ar fi uşor să etichetezi CNP drept o sumă de idioţenii de dreapta. Însă ar fi o greşeală. „Acestea sunt grupuri ce acţionează cu o hotărâre de nestrămutat", spune Bellant în „In These Times". „Virtual, toţi membrii din conducerea CNP sunt ataşaţi ideii unui sistem social antidemocratic ori teocratic. În momentul în care vor fi în măsură să decidă, ei nu vor mai lăsa nici o şansă duşmanilor lor". Dreapta radicală nu se găseşte încă în această poziţie, dar este cu siguranţă o forţă semnificativă în politica Statelor Unite, aşa cum rezultă cu claritate din alunecarea spre dreapta a politicii americane din ultimii 15 ani.

Bellant aruncă o parte din vină în spatele liberalilor. „Liberalii sunt structural ignoranţi în ceea ce priveşte identitatea reală a dreptei şi modul ei de acţiune. Ei se poartă ca şi când tot ce contează sunt rezultatele din ziua alegerilor şi ignoră fundamentul ce se construieşte de-a lungul anilor ce preced campania electorală", spune el. „Nu uitaţi că extrema dreaptă utilizează aşa numita problemă socială – avorturile, armele, impozitele – pentru a dezbina coaliţia Partidului Democratic. Dar liderii grupurilor principale ale Partidului Democratic şi Partidul în ansamblu ignoră aripa dreaptă din viaţa politică. Nu pot pricepe cum de oamenii nu realizează de unde vine tot răul şi se îndreaptă tocmai către sursa lui. Întreaga organizaţie republicană este aliată cu dreapta creştină; ea nu poate câştiga alegerile fără aceasta. Dar democraţii refuză să ia în considerare rolul esenţial al dreptei creştine în Partidul Republican, astfel încât respectiva coaliţie poate să prospere nestingherită şi să-i învingă".

Dacă Weyrich ar fi fost membru al Partidului Democrat, el ar fi sfătuit partidul să nu se abată de la direcţia sa şi, aşa cum a spus, „să-i distrugă pe ceilalţi". Democraţii ar fi putut învăţa alte lucruri de la Weyrich, cum ar fi valoarea construirii unei infrastructuri politice naţionale ca suport al activităţilor primordiale, importanţa coaliţiilor politice şi necesitatea de a comunica idei în mod hotărât şi efectiv.

Dar pentru a comunica idei, ar fi mai întâi nevoie ca democraţii să le şi aibă.

Joel BLEIFUSS

Traducere şi adaptare Sandra CRISTEA

Joint Meeting
INTERNATIONAL POLICY FORUM
AND
THE COUNCIL FOR NATIONAL POLICY

PELES CASTLE
Sinaia, Romania
June 26-27, 1992

Agenda

"Preparing a New Century for Eastern Europe"

FRIDAY, June 26, 1992

10:30 a.m. **REGISTRATION**
to
12:00 p.m. Hall of Mirrors

1:30 p.m. **CALL TO ORDER,**
INVOCATION,
INTRODUCTIONS

The Honorable Morton C. Blackwell
President
International Policy Forum
Presiding

Professor of Romanian History at the
University of Bucharest
Bucharest
Romania
(:40)

Questions and Answers
(:20)

3:05 p.m. **INTRODUCTION OF**
MARIAN MUNTEANU
(:05)

Mr. W. W. Caruth III
Businessman
Dallas, Texas
USA

POLITICAL NEW CONCEPTS
ABOUT EASTERN EUROPE:
YOUTH IN ROMANIA

Mr. Marian Munteanu
President of Movement for Romania
Bucharest
Romania
(:40)

Questions and Answers
(:20)

7:00 p.m. **ENTERTAINMENT**

8:00 p.m. **GALA DINNER**

9:00 p.m. **INTRODUCTION OF**
MR. PAUL WEYRICH
(:05)

Mr. Gary Hofmeister
Businessman
Indianapolis, IN
USA

A LOOK AHEAD:
THE ROAD TO THE YEAR 2000

Mr. Paul Weyrich
Chairman
International Policy Forum
Washington, DC
USA
(:40)

Questions and Answers
(:20)

10:00 p.m. **BENEDICTION**

ADJOURNMENT

Fragmente din pliantul Reuniunii Consiliului american pentru Politică Naţională, ale cărei lucrări s-au desfăşurat în ţara noastră. Iată cum un dialog, deschis, democratic este prezentat cititorului american neavizat drept „întâlniri de taină în locuri puţin cunoscute".

CATOLICISMUL ÎN ROMÂNIA (II)

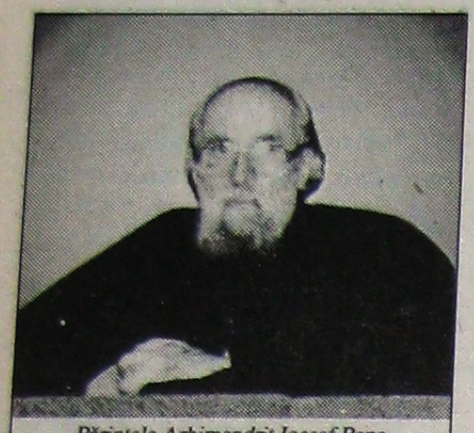

Părintele Arhimandrit Ioasaf Popa

(Urmare din numărul trecut)

Este adevărat însă şi firesc, dacă ne transpunem în epoca aceea, ca Biserica Romei, respectiv Papalitatea, să fi avut atenţia îndreptată şi spre creştinătatea „romană sau romanizată din partea latină şi dunăreană a Illyricului oriental"(23). De drept, până la 535, Arhiepiscopia din Tesalonic (pe care papii o considerau „drept un vicariat al lor") avea Illyricul sub jurisdicţie. Cu privire la acest fapt, Bizanţul nu s-a pronunţat nici pro nici contra, pentru ca astfel să se menţină bunele raporturi între cele două Biserici surori. La 535 însă, împăratul Iustinian desprinde din jurisdicţia Tesalonicului Illyricul şi înfiinţează Arhiepiscopia Iustiniana Prima, cu reşedinţa pe meleagurile sale natale, o Biserică autocefală, care să slujească romanitatea dunăreană. Cum era de aşteptat însă, nu au lipsit încercările de amestec ale papalităţii în această autocefală Biserică. De aceea „pentru evitarea amestecului Romei în Illyria, dar şi pentru creşterea prestigiului Arhiepiscopiei sale, împăratul a cerut papei... să-i acorde titlul de locţiitoare a Patriarhiei romane" pentru cazuri „de apelări şi rang onorific", ceea ce s-a aprobat sub papa Virgilius (537-555). Dar asemeni Arhiepiscopiei din Tesalonic şi această „nouă Arhiepiscopie, deşi autocefală, păstra totuşi legăturile dogmatice, canonice şi de cult cu patriarhia din Constantinopole".

Jurisdicţia Arhiepiscopiei Iustiniana Prima se întindea şi la nordul Dunării asupra cetăţilor şi teritoriilor supuse direct Imperiului Bizantin. Aflaţi iniţial sub jurisdicţia bisericească a „diocezei Dacia" cu reşedinţa la Sirmium, apoi sub cea a „Tesalonicului" şi în final sub „Iustiniana Prima", „episcopii sud-dunăreni şi horepiscopii", trimişi de aceste centre „în nordul Dunării, pot fi consideraţi cârmuitorii duhovniceşti ai strămoşilor noştri în secolele IV-VI" inclusiv.

Pătrunderea avaro-slavă, la anul 602, în fostele provincii romano-bizantine, „a desfiinţat înfloritoarea organizaţie bisericească" din secolele menţionate. Privitor la situaţia de la nordul Dunării, se constată că nu a fost desfiinţată lucrarea efectivă a ierarhiei ortodoxe (episcopii, horepiscopii şi preoţii), care a continuat păstorirea străromânilor şi „încreştinarea treptată a slavilor de pe teritoriul Ţării noastre; altminteri cine le-ar fi predicat şi învăţat?! Cine i-ar fi botezat şi administrat tainele necesare ortodoxe?!! De bună seamă exista aici o ierarhie ortodoxă bine închegată, continuatoarea fără întrerupere a celei menţionate în articolul anterior. Izvoarele bizantine din aceste tulburi şi seismice secole „nu fac nici o amintire de vreo misiune pe teritoriul ţării noastre..., pentru că nu era necesară, aici existând o veche organizaţie bisericească, în frunte cu ierarhii români" (24). Tocmai datorită acestei stăruitoare ierarhii şi vitalităţii ortodoxiei nord-dunărene „daco-romanii deznaţionalizează şi asimilează pe slavii" de aici. Biserica ortodoxă bulgară, apărută după creştinarea oficială a acestui popor, nu a exercitat vreo influenţă juridică asupra românilor, cu atât mai mult papalitatea, care doar trei ani (866-869) a încercat instalarea în sudul Dunării. Nici în timpul imperiului româno-bulgar Biserica din fosta Dacie Traiană nu a avut vreo legătură cu jurisdicţia papală, respectiv între anii 1199-1204 şi sporadic după aceea, cu anumită intensitate sub ultimul împărat, mort în 1241. Nu am putut fi sub influenţa papei pentru că „elementul românesc al statului româno-bulgar era cel de la sudul peninsulei, niciodată cel din Dacia Traiană(25). Este adevărat însă că dominaţia câtva timp a unor triburi de slavi în spaţiul carpato-danubian a dus, spre începutul secolului X, la introducerea limbii slave în cultul Bisericii, care cult era până atunci „într-o limbă latină apropiată de cea veche", în limba străromână. Se constată aceasta din lexicul de cult şi cel de organizare bisericească. Dar tocmai această limbă slavă însuşită la nivelul preoţilor slujitori şi a cârmuirii laice ne-a scăpat de pericolul catolicizării, ca vârf de lance al regilor unguri şi de acela al maghiarizării care ar fi însemnat străpungerea până în inimă a fiinţei neamului şi ortodoxiei noastre.

*

Recenzia, combătută de ferventa greco-catolică Nidia Belcea, numeşte catolicismul „negativitate", iar aspectului pozitiv al acestuia îi zice „pozitivare" el constând în calitatea românilor de a găsi o cale salutară spre salvarea fiinţei lor naţionale; tot procesul este cuprins în formula „pozitivarea negativităţii". Şi credincioasa semnatară a replicii întreabă: „De ce este catolicismul negativ?"(pentru români, se subînţelege) (II, 21-33).

Răspunsul ni-l dau înseşi faptele înscrise în istoria gândirii creştine a Apusului şi a faptelor deplorabile comise de Papalitate. Abaterile Papalităţii de la adevărata credinţă sunt evidente prin introducerea de dogme noi sau strâmbarea celor drepte, cu consecinţe de comportament social, cu puternice intensităţi în ierarhia de la toate nivelele, în ideologiile Apusului, în organizaţiile înfiinţate de Papalitate şi indirect în rândul simplilor credincioşi, aceştia din urmă nefiind vinovaţi de aceste abateri, dar suferind şi ei influenţe negative în comportament. Toate acestea au dus la noi făgaşe răzlepite în istoria creştinismului apusean.

Uşa inovaţiilor a crăpat-o, a deschis-o şi a lărgit-o aviditatea crescândă a celor mai mulţi dintre papi după primatul asupra întregii Biserici care, după socotinţa ambiţioasă a lor, li se cuvine ca urmaşi la scaunul Apostolului Petru. Treptat-treptat, insistând stăruitor în această greşită concepţie, Papalitatea s-a desprins de sinodalitate (sobornicitate), s-a singularizat, ridicându-se deasupra ei şi dându-se, cu de la sine putere, drept cap al Bisericii Universale sau catolice (sobornicesti).

Acest diabolic duh de supremaţie asupra Bisericii este combătut vehement şi temeinic de însuşi sfântul Papă Grigore cel Mare (590-604), chiar dacă obiectivul acestui atac este titulatura de patriarh universal dată de împăratul bizantin Mauriciu patriarhului de la Constantinopol. Dintru început însă, acest sfânt precizează poziţia scaunului său de la Roma, afirmând că nici nu i-a trecut prin minte vreodată să se socotească episcop universal pentru că s-ar afla pe scaunul lui Petru, ci el consideră că episcopul Romei are o întâietate pentru prestigiul politic al acestei cetăţi, dar întâietatea nu afectează nicidecum comuniunea de frăţietate şi egalitate cu celelalte scaune episcopale din întreaga Biserică. Din coresponenţa lui cu factorii de vârf de la Bizanţ reiese că „autoritatea bisericească este episcopatul" şi nu o anumită persoană; că titlul de „episcop universal contravine Cuvântului lui Dumnezeu" şi surpă drepturile „întregului episcopat"; că un patriarh, care se numeşte „universal", anulează celorlalţi titlul de patriarhi. *„Noi toţi, zice Sfântul, suntem una în Acela Care este pretutindeni..., Care, în umanitatea Sa, a cuprins o singură turmă (cea creştină) şi un singur staul (Biserica) sub un singur Păstor, care este El Însuşi"*. Este deci foarte precis afirmat că „Iisus Hristos este singurul Păstor văzut al Bisericii". Or, această încercare de înlocuire a lui Hristos din biserica văzută cu un ierarh pământean îl face pe Sfântul Grigorie să considere pe un astfel de episcop un „înainte mergător a lui Antichrist" dacă el ar dori această demnitate, cu atât mai mult când şi-a însuşit-o. Pe unul ca acesta îl aseamănă cu Lucifer, care dimpreună cu ceata lui a încercat să se ridice mai presus de ceilalţi îngeri şi să-şi pună scaunul alături de Dumnezeu (Isaia 14, 12-15), dar a căzut devenind înger întunecat.(26)

Papii următori Sfântului Grigorie nu au reţinut nimic din atacul de principiu dat împotriva episcopului universal, ci, dimpotrivă, au accentuat pretenţiile de supremaţie peste întreaga Biserică şi peste toate problemele ei. Aşa s-a ajuns la ruperea totală a comuniunii cu Biserica milenară a Răsăritului, aruncând tot ei „anatema" asupra Bisericii Răsăritene. Ulterior (sec. XIV), Sinodul din Trident dă papei dreptul de putere supremă asupra întregii Biserici, de a confirma episcopi, de a stabili indulgenţe etc. Iar Sinodul din Vatican îl declară pe papă „infailibil" în sensul că nu greşeşte în nici una din hotărârile luate cu privire la Biserică, de orice natură ar fi ele. (27)

Spiritul scolastic al Bisericii apusene (ideologi, clerici şi laici în frunte cu papii) şi raţionalismul ei au menţinut şi mărit distanţa dintre divin şi uman, ajungându-se astfel la „erezie" privind lucrarea Sfântului Duh în Biserică. În sec. XIV, această Biserică învăţa public că graţia (harul dumnezeiesc) este creată. Este istorica dispută isihastă în care Sf. Grigore Palama şi monahii din Athos au un rol esenţial. Sinodul Bisericii din Bizanţ condamnă erezia apuseană şi demonstrează cu Sfânta Scriptură şi Sfinţii Părinţi că graţia (harul) este energia necreată, asemeni acelei lumini de pe Tabor şi care radiază neîncetat din Fiinţa dumnezeiască, lucrând prin Sfântul Duh la mântuirea omului. Biserica Apuseană însă a susţinut şi susţine erezia iniţială, condamnând până astăzi Ortodoxia, dar punând în locul al doilea, după Toma de Aquino, pe Ioan Duns Scotus (+1308) care are „o doctrină identică sub raportul conţinutului", cu cea a Ortodoxiei (28). Prin dogmatizarea graţiei create, Papalitatea înlătură lucrarea directă a Sfântului Duh în Biserica luptătoare, definitivând astfel distanţa dintre divin şi uman, nepermiţând Dumnezeirii să se atingă de umanitate, chiar după răscumpărarea realizată de Mântuitorul Iisus Hristos. Prin această concepţie Papalitatea împărtăşeşte în parte concepţia „duşmanilor Sfântului Duh", condamnată de Sinodul II ecumenic (381), care susţineau că Duhul Sfânt este creatură. Concepţia papală despre o graţie creată duce la ineficienţa lucrării Sfântului Duh în procesul de îndumnezeire a creştinului. De aceea „în sensul teologic, la Apuseni nu există nici un fel de scriere care să descrie, asemeni celei filocalice (ortodoxe), drumul omului în Hristos şi al lui Hristos în om... (Şi aceasta) pentru că catolicismul nu ştie de o energie necreată a lui Hristos lucrând în om şi întărind lucrarea omului spre a-l face să înainteze tot mai mult în Hristos" (29).

După schisma din 1054, Biserica Apuseană a accentuat atât de mult aspectul juridic în dogma răscumpărării încât a ajuns să înveţe că „mijlocirea lui Hristos s-a epuizat... pe Cruce, ca într-un act *pur juridic* şi deci suficient şi nu mai e nevoie în continuare de ea" (30). Atunci pe Golgota a fost *satisfăcută pe deplin* dreptatea Dumnezeiască, jignită de greşeala primului om, adică a fost iertată, învaţă până astăzi Biserica Apuseană.

Punând jertfa lui Hristos în tiparele juridice, gânditorii catolici au lansat învăţătura despre meritele prisositoare ale jertfei Domnului şi, în temeiul acestei idei, au pus bazele învăţăturii despre „tezaurul meritelor prisositoare ale sfinţilor".

Concepţia satisfacerii prin jertfa de pe Cruce a dus la o nouă inovaţie, anume că „moartea Domnului şterge vina şi pedepsele numai pentru păcatele dinaintea botezului", pentru cele de după botez însă, chiar dacă vina şi pedepsele se şterg, „dar dreptatea lui Dumnezeu, neputând să ridice pedepsele în întregime, pedepseşte pe păcătos cu pedepsele" pe care trebuie să le ispăşească vremelnic, fie aici, pe pământ, fie în purgatoriu" (Concil. Trident. ses. IV, canon 30). Altfel spus, „omul trebuie să sufere temporar anumite pedepse impuse de Dumnezeu sau, prin alte fapte de satisfacere, să satisfacă dreptatea dumnezeiască" (31). Iată, aşadar, o nouă învăţătură, aceasta despre *purgatoriu*, un loc intermediar, creat fictiv de Papalitate, şi unde se duc sufletele care, „deşi iertate prin mărturisirea păcatelor", nu au apucat să plătească pentru pedepsele temporare cerute de păcatele grele sau uşoare"; şi de unde „ies în mod automat după ce au plătit în focul purgatoriului pentru aceste pedepse", foc „material sau quasi-material"; este un foc care produce sufletului „chinul exterior... concomitent cu starea de graţie", unde în acţiunea focului, neputând interveni Dumnezeu, poate însă fi făcut să intervină mai repede prin indulgenţele papale"(32)! Iar graţia creată este tot la dispoziţia papei, şi în cazul acesta ea depinde de indulgenţe. Orice ajustare a celor de pe pământ „prin rugăciunile lor şi ale sfinţilor este exclusă pentru uşurarea celor din iad sau din purgatoriu", ne destăinuie autorul citat.

Ideologii Papei au mai învăţat că după judecata de apoi „fericirea dreptilor" va consta în contemplarea esenţei divine, ceea ce ortodocşii participanţi la Sinodul din Florenţa (1439) au respins, susţinând că „Dumnezeu nu e cuprins de nimeni prin fire (esenţă), căci este necuprins". Cu El „se poate avea comuniune ca persoană, dar nu poate fi cuprins într-o cunoaştere exhaustivă" (completă). Or această contemplare susţinută de Papalitate „şterge însăşi persoana umană într-o anumită măsură", duce apoi la „neinteres pentru comuniune"; învăţând de asemeni că „fixarea definitivă a sorţii sufletelor se face prin judecata particulară (după moarte), nu se mai acordă nici un rol ideii de comuniune în determinarea sorţii sufletelor", adică judecata universală nu mai este legată de săvârşirea faptelor bune sau rele şi cu trupul şi în relaţie cu mediul social, adică cu semenii noştri, căci ea a fost făcută şi definitivată prin indulgenţele şi graţia creată, asupra cărora a hotărât Papa. Deci cunoaşterea lui Dumnezeu fiind „o chestiune de raţionament corect şi nu de comuniune, această idee nu mai este într-o strânsă comuniune între toţi cei ce cred" (33).

Adunând laolaltă cele câteva descrieri ale Teologiei apusene din primele secole ale mileniului doi, constatăm că au fost afectate bazele scripturistice şi patristice ale învăţăturii părinţilor primului mileniu, cu deosebire ale celor răsăriteni. Pe când Răsăritul, prin marii lui Sfinţi Părinţi, a dat prioritate unor aspecte ale platonismului şi neoplatonismului, asimilabile în doctrina ortodoxă, direcţionându-le spre Cer, fără însă a vătăma viaţa materială cuviincioasă şi modestă a creştinilor, Apusul scolastic, cu slabe începuturi în Sfântul Augustin, a îmbrăţişat aristotelismul, a căutat să culce la pământ trunchiul butucului creştin cu crengi şi coarde mereu spre cer suitoare, forţându-le să se întindă la orizontal. Neîmplinindu-se sfârşitul lumii la anul 1000, înseşi masele de rând ale credincioşilor apuseni s-au lăsat antrenate de acest proces al înaintării pe orizontal, preferând ca şi păstorii şi ideologii lor, grijile pământeşti ale acestei lumi, care lume, după cuvintele Mântuitorului, „în cele rele zace". Şi aşa duhul acestui *veac* (în latină *secol*, de la lat. *saeculum = lume*) fundamentat şi pe noile dogme papale, s-a întins ca un aşternut lipicios pe sub concepţia creştină apuseană şi s-a înrădăcinat în trupul Bisericii lui Hristos, lăstărind secularismul şi mânând cârmuirea bisericească şi cea laică apusene, împreună cu o parte din credincioşii înregimentaţi acestora, la săvârşirea atâtor fapte condamnabile ale evului mediu, unde trona Papa, în al cărui imperiu „soarele nu apunea niciodată", unde credinţa unor papi şi morala slăbise atât de mult, că unul din ei a cutezat să spună: „multe foloase ne-a adus nouă povestea despre Hristos"! Adică, pentru ei Hristos era o poveste care le aducea foloase (materiale)! Doar că n-a zis că învăţătura lui Hristos este „opium pentru gloată", cum vor zice mai târziu doctrinarii apuseni ai ateismului comunist.

Primatul papal, bazat pe documente false şi pe interpretarea tendenţioasă a Romei, unit cu doctrina *satisfacţiei*, care preciza că „Hristos, după terminarea lucrării de mântuire, s-a retras în cer", au dus la concepţia că Însuşi Hristos a lăsat pe pământ un înlocuitor care să împartă oamenilor meritele câştigate de Hristos prin satisfacţia adusă de El (34). Acest înlocuitor este numit „Vicarius filii Dei" şi îşi are piedestalul pe orgoliu, iar nu pe „piatra-Hristos".

Invenţiile *purgatoriului* şi *graţiei create*, amândouă depinzând de papă prin puterea lui de a emite indulgenţe şi de a ierta păcatele au dus la goana nestăvilită după averi a întregii Biserici Apusene, respectiv a păturii bogate din acea vreme.

Falsa învăţătură că soarta credincioşilor este definitiv stabilită la judecata particulară (după moarte), judecată asupra căreia cuvântul ultim îl are papa prin indulgenţe, a dus la ruperea comuniunii între creştini, respectiv între Bisericile Răsăritene şi cea Apuseană, la ieşirea din sinodalitatea universală ortodoxă.

O papalitate secularizată şi-a creat structuri şi pârghii de stăpânire a lumii după modelele pur lumeşti. Călugării iezuiţi cu atribuţiile lor „generale" de investigaţii şi supraveghere, în primul rând în lumea apuseană şi apoi în cea răsăriteană; cu cele „speciale" de acuzatori în procesele intentate de papalitate, au fost – cred că sunt încă – o veritabilă şi de invidiat securitate. Au avut de unde lua model serviciile secrete fasciste şi comuniste atât de bârfite azi de apuseni – bineînţeles că şi de noi, care am stat în teroarea lor. Chiar ordinul călugărilor cerşetori, cu o viaţă sfântă şi în sărăcie desăvârşită, a constituit pentru papalitate un mijloc de acumulare de averi prin daniile făcute acestora de credincioşii înstăriţi. Ce să mai vorbim de ordine călugăreşti care mânuiau spade! etc.

Cruciadele, pornite în general de Papalitate şi sub bagheta acesteia, au fost un dezastru prin jafurile şi uciderile îngrozitoare ale maselor de creştini peste care au trecut spre mahomedani. Comportarea Imperiului latin de Răsărit (prima jum. a sec. XIII) faţă de ortodocşi, crimele şi jefuirea bogăţiei Bizanţului au făcut pe bieţii creştini – asaltaţi intens de turci – să dorească, mai degrabă, pe străzile capitalei, turbanul turcesc decât pălăria de cardinal. Mai mult, papalitatea – ba pe ascuns, ba pe faţă – s-a aliat cu turcii şi le-a dat concursul să intre în Europa – balcanică –, uşurând căderea Constantinopolului şi moartea Imperiului Bizantin (35). În războaiele din Apus de până la Reforma protestantă, cele mai sângeroase şi jefuitoare războaie, a fost mai totdeauna implicată Papalitatea cu toate activele ei ramificaţii. Ce vom spune despre simonia, imoralitatea şi goana după averi a unor Papi şi a multor episcopi?! În faţa captivităţii de la Avignon şi a Marii schisme occidentale cu toată derularea ei în istorie rămânem de-a dreptul înmărmuriţi. „Cei din anturajul Papei s-au molipsit de viaţa lumească de la curtea Papei, contribuind astfel ca statul papal să decadă din punct de vedere administrativ, financiar şi moral"; ura dintre cei doi papi – cel de la Avignon şi cel de la Roma – a dus la excomunicarea reciprocă, încât „aproape toată creştinătatea apuseană s-a pomenit exclusă din Biserică de unul sau de altul dintre papi"; ca să trecem peste faptul că singura preocupare a unora dintre papi „era banul, răvnit şi irosit de rudele papei"(36). Acestei schisme i-au pus capăt cei 18.000 de sinodali-capi ai Bisericii şi ai laicilor – prin sinodul de la Constanţa din Elveţia (1414-1418) care „au promovat elementul democratic şi naţional în construcţia bisericească, crezând că vor putea înfrânge absolutismul monarhiei universaliste a papalităţii", dar acesta nu a putut fi înfrânt „din cauza structurii dogmatice şi politice a Bisericii latine" (37).

În toate aceste frământări de concepţii şi apariţii noi, se ridică un învăţat, Duns Scotus, care demonstrează că „omul nu este numai intelect" ci „voinţa îl caracterizează mai mult" şi deci este necesară „nu cunoaşterea teoretică, ci cea practică". Altfel spus cerea să nu se mai acorde întâietate raţiunii. În acelaşi timp însă apare un altul, William Occam (+1347) şi acesta „va pune credinţa şi raţiunea într-un conflict ireparabil..." destrămându-se astfel „unitatea cugetării scolastice, dizolvându-se în scepticism, laicism (secularism), criticism naturalist, tot atâtea aspecte ale climatului de criză spirituală care a adus reforma protestantă"(38).

Toate mişcările de reformă (în sens bun), anterioare marii reforme, au fost zadarnice. „Epoca era coaptă şi pregătită. Dezagregarea energiilor interne, desacramentalizarea (secularizarea) şi superficializarea vieţii bisericeşti, Renaşterea şi umanismul afirmă de fapt imanenţa în locul transcendenţei medievale, apoi întărirea individualităţii prin scoaterea de sub jugul tradiţiei şi autorităţii şi, în sfârşit, desprinderea ştiinţei de prejudecăţi şi întoarcerea spre empiric."(39)

Privită din exterior, Biserica Apuseană a căutat să sacralizeze şi „să-şi extindă autoritatea ei asupra lumii", deşi în interior germina şi creştea procesul de secularizare sprijinit dogmatic de ea însăşi. Adevărata secularizare (laicizare) însă, cu ecou în cultura apuseană „începe o dată cu Renaşterea şi sfârşte cu Iluminismul", tinzând „să emancipeze omul de sub tutela autorităţii religioase". Dogma graţiei create a scos lucrarea lui Dumnezeu din lume prin energiile necreate şi a pus în locul ei raţiunea omenească, mai întâi pe aceea a Papei şi anturajului ideologic al său, apoi, după reforma protestantă, a pus raţiunea individualistă, spre a se ajunge la alungarea lui Dumnezeu din lume prin aspectele ateiste ale secularizării. Din individualismul protestant au ieşit sectele neoprotestante. Iar din ateismul apusean, strănepot îndepărtat al orgoliului pământesc, al fărădelegilor şi slăbirii credinţei Papilor, a ieşit ateismul şi comunismul marxist, elaborat şi bine conturat în Apus. Astfel „dacă învăţătura catolică nu mai vede în Taine lucrarea necreată a lui Hristos", în „Reformaţiune se merge mai departe, negându-se aproape complet Tainele". Iar în grupările neoprotestante se neagă chiar Crucea lui Hristos ca mijloc de întărire şi biruire a morţii; ba I se refuză Lui Iisus chiar numele de Hristos, contrar faptului că Şi L-a dat El Însuşi (Mat. 16, 16-17), nume care îl arată ca Fiu al Lui Dumnezeu. De aceea, conclude Părintele Stăniloae, „toate aceste forme apusene ale creştinismului se mulţumesc să laude pe Iisus ca pe cineva distant care le-a adus sau le va aduce iertarea de păcate, fără însă să vadă în El pe lucrătorul mântuirii şi al sfinţirii în El, trăit într-o unire tot mai mare prin rugăciune, dar şi prin efortul lor de a semăna tot mai mult Lui prin ştiinţa lor de a folosi puterea Lui de a creşte în unire şi asemenea cu El".(40)

Fără îndoială că în această perioadă luciferică a Papalităţii Apusene au existat şi oameni morali care au făcut să continue trăirea Lui Hristos în ei şi în Biserica luptătoare a credincioşilor, chiar dacă au văzut că papa îl alungase pe Hristos şi îi dăduse „domiciliu forţat" în cer. Pentru tot acest cortegiu de devieri şi fapte condamnabile din această perioadă, credincioşii de rând nu au vină, vina este a capilor în frunte cu Papalitatea.

Aşadar, semnatara replicii poate vedea că, într-adevăr, este prioritar negativismul Papalităţii.

(Va urma)

Pr. Arhimandrit Ioasaf POPA

---

25. A.D.Xenopol – *„Istoria românilor din Dacia Traiană"*, ediţia a IV-a, Bucureşti, 1985, pag. 453-461.
26. Wladimir Guettée, *„Papalitatea schismatică"*, trad. de Iosif Gheorghian, Bucureşti, 1900, pag. 220-237.
27. Hr. Andruţos, *„Simbolica"*, trad. rom., Craiova, 1955 pag. 77-78.
28. Prof. T. M. Popescu, *„Istoria Bisericii Universale"*, II, Bucureşti 1956, pag.76-79.
29. Pr. Prof. D. Stăniloae, *„Prefaţă la Filocalia 2"*, Ed. II, Bucureşti, 1993, pag.6.
30. Idem, *„Teologia dogmatică ortodoxă"*, vol.II, Bucureşti 1978, pag 240.
31. Hr. Andruţos, op. cit., 178-179, cu referire şi la „meritele prisositoare".
32. Pr. Prof. D. Stăniloae, *„Dogmatica"*, III, pag.303-308.
33. Ibidem, pag. 304-306.
34. Ibidem, Prefaţa, pag. 6.
35. Arhim. Ioasaf Popa, *„540 de ani de la căderea Constantinopolului"*, în *„Adevărul literar"*, mai 1992.
36. Prof. T.M. Popescu, *„Istoria..."*, II, pag 61-66.
37. Ibidem, pag 67.
38. Ibidem, pag 156.
39 Ibidem, pag. 192-193.
40 Pr. Prof. D. Stăniloae, Prefaţa, pag.6-7.

O nouă seară DARVARI

Joi, în ziua prăznuirii Sf. Dimitrie (27 octombrie), Fundaţia „Anastasia" ne-a oferit – în cadrul manifestărilor sale „Serile Darvari" – un dublu prilej de bucurie spirituală: întâlnirea cu o nouă carte apărută la Fundaţia „Anastasia" (lucrarea „Teologia icoanei" a lui Leonid Uspensky, care apare într-o primă ediţie la noi, traducere după originalul francez „Théologie de l'icone dans l'Eglise Orthodoxe", Les Editions du Cerf, Paris, 1982) şi întâlnirea (de data aceasta printr-un film realizat de dl. Sorin Dumitrescu în septembrie a.c.) cu Părintele Cleopa.

Manifestarea a început cu rostirea rugăciunii domneşti de către cei prezenţi (în număr foarte mare) împreună cu părintele Voicescu.

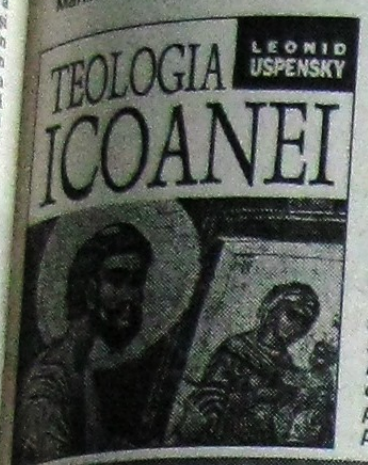

Despre „istoria" apariţiei lucrării „Teologia icoanei" în limba română a vorbit dl. Sorin Dumitrescu, arătându-ne totodată în ce constă importanţa şi unicitatea sa în rândul celorlalte lucrări pe această temă:

„Nu credeam – a spus domnia sa – *că o să-mi dăruiască Dumnezeu atât de curând bucuria de a putea să mă laud împreună cu instituţia pe care o conduc, cu „Anastasia", cu aceşti douăzeci şi ceva de oameni tineri extraordinari, că o să reuşim să editâm această carte. Ea merită simpozioane, merită întâlniri cu studenţii de la diferite facultăţi: filologie, semiologie, până la teologie – ştirbită de putinţa de a cerceta în profunzime acest obiect greu de identificat conceptual pe care îl reprezintă icoana."*

Despre ediţia în limba română a lucrării, dl. S. Dumitrescu a făcut o precizare importantă: acesteia îi lipsesc peste patru capitole. *„Capitolele respective* – ne-a explicat d-sa – *privesc în exclusivitate chestiuni locale în legătură cu Conciliile şi gâlcevile sinodale din Rusia. Caracterul absolut local al acestor lucruri, ceea ce nu înseamnă „neimportant" (orice confruntare prin care trece o colectivitate şi mai ales o Biserică-soră priveşte pe toate celelalte Biserici), se adresează totuşi mai mult specialiştilor."*

Având în vedere că între timp cartea lui Leonid Uspensky, a apărut în Polonia şi fără partea despre sinoadele ruse, Preşedintele Fundaţiei „Anastasia" a scris doamnei Lidia Alexandrovna Uspensky obţinând astfel permisiunea de a o edita şi în limba română în aceeaşi formă.

Dl. S. Dumitrescu a mulţumit şi pe această cale tuturor celor care au făcut posibilă şi au participat efectiv la editarea versiunii româneşti a cărţii lui Uspensky.

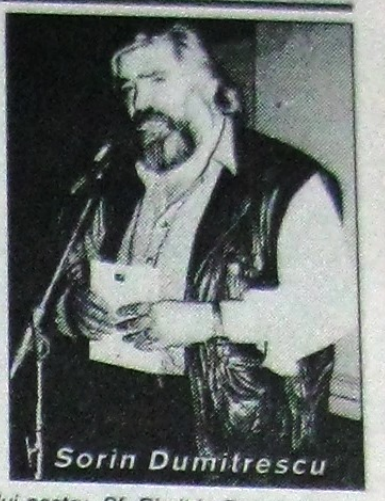
Sorin Dumitrescu

În încheiere dl. S. Dumitrescu, chemându-i pe cei prezenţi la un scurt pelerinaj în Dealul Mitropoliei spre închinarea împreună la moaştele Sf. Dimitrie Bassarabov, a spus:

„Părintele Cleopa o să fie printre noi în chipul înţelepciunii filocalice şi a humorului care îi prezidează afirmaţiile şi sper că această carte (cartea lui Uspensky – n.n.) împreună cu prezenţa părintelui Cleopa vor ieşi în întâmpinarea acestui ocrotitor al oraşului nostru, Sf. Dimitrie Bassarabov, a praznicului său şi îi vor câştiga bunăvoinţa în seara aceasta, să ne învrednicim şi noi de unele bunătăţi din partea dânsului, să ne tămăduim de boli, de ameninţări, de ticăloşii şi mai ales de minciună."

A consemnat
Claudia BURUIANĂ

PATRIARHIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ŞI CONCORDATUL

Hotărâre luată de Sfântul Sinod în sedinţa de la 24 mai, anul 1929

(Continuare din numărul trecut)

Privind numărul acelora care stau în jurul episcopilor, statul major al organizaţiilor bisericeşti. Aceştia sunt, la romano-catolici şi la uniţi, canonicii, la ortodocşi consilierii eparhiali... În Ardeal, fraţii uniţi au 28 de canonici... Romano-catolicii au 32 canonici, deci cele două biserici catolice împreună au 60 canonici, cu aceleaşi atribuţiuni ca şi consilierii eparhiali. Ortodocşii, în proporţie, ar trebui să aibă pe ţara întreagă cel puţin 300 de consilieri, au acum 22, iar pe viitor vor avea cel mult vreo 60. Este ridicol să ne numim biserică dominantă.

Să trecem la protoierei, sau protopopi, cum le zicem noi în Ardeal, spinarea vertebrală a oricărei administraţii bisericeşti. În Ardeal uniţii la 1.386.000 suflete au 78 protopopi, ortodocşii din Ardeal cu cel puţin de două ori atâtea au 87, iar vechiul regat întreg are 47 protoierei.

Faţă de uniţi, cu 78 de protopopi, noi ar trebui să avem pe ţara întreagă 720, nu 134 câţi avem acum. Romano-catolicii au 25, noi ar trebui atunci să avem 250. Reformaţii 27, noua ni s-ar cuveni în proporţie 324. Evanghelicii-luterani au 14, noi ar trebui să avem 560. Unitarii cu 60.000 suflete au 8 protopopi, proporţional noi ar trebui să avem 1.200. Chiar musulmanii au 4 muftii, noi ar trebui totuşi să avem 320 protopopi. Sub acest raport suntem chiar în coada tuturor cultelor, chiar şi a musulmanilor.

Până aici, dureroasele constatări ale d-lui V. Goldiş. Dacă am merge jos la parohi, ne-am izbi de aceeaşi enormă disproporţie între numărul sufletelor, al parohiilor şi preoţilor din Biserica Ortodoxă în comparaţie cu toate cultele minoritare din ţara noastră.

Întreg acest aparat de organizaţie a cultelor minoritare cu un număr – în comparaţie cu Biserica Ortodoxă – excesiv de mare de episcopi, de canonici, de protopopi şi preoţi, este susţinut din bugetul statului nostru, în distribuirea sumelor căruia vor găsi aceeaşi vinovată părtinire a tuturor cultelor minoritare în raport cu Biserica Ortodoxă. Este într-adevăr dureros să constatăm că din sudoarea milioanelor de creştini români şi ortodocşi, principalul contribuabil la visteria ţării, statul nostru, cu dispreţul enormelor greutăţi financiare prin care a trecut şi trece, a întreţinut şi continuă să întreţină un lux de organizaţie pe seama cultelor minoritare, în detrimentul vădit al propriei sale biserici.

În faţa acestei îngrijorătoare situaţii, ce trebuiau să facă guvernele de până acum şi ce-ar trebui să facă actualul guvern?

Să întroneze dreptatea pe toată linia!

Printr-un studiu serios şi obiectiv să supună unei amănunte revizuiri situaţia tuturor cultelor din ţară şi raportul statului faţă de ele; să fixeze criterii drepte conform cărora, în proporţie cu numărul credincioşilor, să se limiteze numărul episcopiilor, al consilierilor eparhiali şi canonicilor, al protopopilor şi preoţilor pentru fiecare cult, – şi după aceleaşi criterii de dreptate să împartă în mod proporţional sumele date în bugetul statului.

Şi în loc să se procedeze astfel, ce se întâmplă?

Ni se prezintă spre ratificare un concordat cu Scaunul papal, prin care statul român se obligă să înfiinţeze pe seama cultului catolic zece *episcopii*, afară care unele, ca arhiepiscopia Bucureştilor şi eparhia Iaşului dincoace de Carpaţi, iar dincolo de Carpaţi episcopia latină de Oradea-Mare împreună cu cea din Satu-Mare, precum şi eparhiile unite din Oradea-Mare şi din Lugoj, au fiecare abia câteva zeci de mii de suflete, câtă vreme în biserica ortodoxă avem chiar protopopiate cu un număr mai mare de credincioşi; pe lângă cele patru eparhii de până acum ale bisericii unite din Ardeal se mai obligă statul român să recunoască înfiinţarea episcopiei a cincea; să menţină conform art. XI, pe seama tuturor eparhiilor, capitolele cu numărul de azi al canonicilor şi un nou capitol de canonici pe seama înfiinţândei eparhii unite; se obligă statul român, conform art. IV, ca comunicaţia directă a episcopilor, clerului şi poporului cu scaunul papal care este un for jurisdicţional dincolo de hotarul ţării, să fie absolut liberă, fără nici un control din partea statului nostru.

Cum cele mai multe din episcopiile cultului catolic n-au fost înfiinţate pentru satisfacerea nevoilor de ordin sufletesc ale credincioşilor pe care i-ar fi avut *ab antiquo*, ci au fost înfiinţate în scopuri prozelitiste mărturisite în faţă printre românii ortodocşi, întreaga organizaţie a cultului catolic din ţara noastră, căreia i se crează prin Concordat o situaţie extrem de favorizată faţă de biserica ortodoxă, va fi, sub ordinele scaunului papal, o armată îngrădită cu toate libertăţile pentru a-şi continua opera de prozelitism şi de tulburare a conştiinţei poporului şi a liniştii statului român.

Episcopatul ortodox român are deplină încredere în alipirea încercată în focul multor ispite a poporului nostru către sfânta sa biserică strămoşească; dar are legitime îngrijorări că se pierd în deşert energii preţioase care ar putea fi folosite într-o operă constructivă, în lupta de apărare faţă de catolicismul totdeauna agresiv faţă de poporul român.

În consecinţă, faţă de încercările ce se fac prin dispoziţiile Concordatului de a se asigura pe seama cultului catolic o organizaţie ierarhică excepţional de favorizată, noi, episcopatul ortodox, ne simţim obligaţi să pretindem ca statul nostru să revină la un tratament de egală protecţie a tuturor cultelor, conform principiului enunţat în Constituţie.

III. Un alt punct grav al Concordatului se cuprinde la art. 9, conform căruia se cere statului nostru să recunoască bisericii reprezentată prin legitimile ei autorităţi ierarhice personalitatea juridică.

Acest articol din Concordatul semnat anterior a prejudiciat libertatea de acţiune necesară la alcătuirea legii cultelor în aşa fel încât guvernul de atunci, îndată după votarea legii cultelor, s-a văzut nevoit să ceară de la Vatican o nouă interpretare în sensul că „în ce priveşte personalitatea sa juridică, de care e vorba în art. 9 al Concordatului, biserica catolică, în afară de organizaţiile enumerate în art. 9 (parohiile, protopiatele, mânăstirile, abaţiile, episcopiile, mitropoliile şi celelalte organizaţii canonic şi legal constituite) nu va putea beneficia de personalitate juridică, nici de dreptul de a poseda bunuri".

Ca să putem aprecia întrucât interpretarea dată de scaunul papal este sau nu este satisfăcătoare, trebuie să cunoaştem doctrina bisericii catolice în această chestiune. Doctrină preconizată în noul *Codex juris canonici*, promulgat în anul 1917, în deosebire de tezele anterioare, e că „biserica catolică este o adevărată societate perfectă şi de drept divin, are personalitatea sa juridică, pe când celelalte persoane morale inferioare în biserică o iau de la însăşi biserica", conform canonului 100 şi can. 1499 al numitului codice. Din aceste principii se deduce, conform de altfel şi Concordatului, o consecinţă importantă. Dacă o entitate ierarhică, de exemplu parohia, ar fi încetat de a exista complet de drept şi de fapt, la cine ar trece bunurile sale? Bunurile vor trebui să treacă la entitatea ierarhică superioară, adică, în exemplul citat, diacezei. De asemenea dacă ar dispărea o dieceză, bunurile vor trebui să treacă la arhiepiscopie, şi aşa mai departe, până la scaunul papal. În consecinţă, dacă întreaga biserică catolică din România s-ar întâmpla să dispară, întreaga ei avere, oricare ar fi originea ei, ar trece în ultimă analiză în proprietatea scaunului papal.

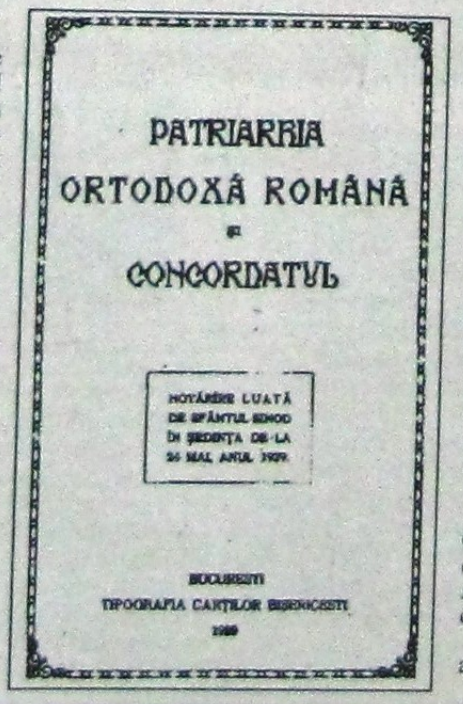
PATRIARHIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ŞI CONCORDATUL

HOTĂRÂRE LUATĂ DE SFÂNTUL SINOD ÎN ŞEDINŢA DE LA 24 MAI ANUL 1929

BUCUREŞTI
TIPOGRAFIA CĂRŢILOR BISERICEŞTI
1929

Biserica catolică a ţinut să dea expresie acestei doctrine asupra personalităţii sale juridice în art. IX din Concordat.

Acest articol al Concordatului nu poate fi pus în acord cu art. 11 al legii pentru regimul general al cultelor, care are următorul text: „Organizaţiile cultelor istorice, create şi reprezentate în statute (comunităţile, parohiile, protopopiatele, mânăstirile, capitulele, episcopiile, arhiepiscopiile, mitropoliile etc.), sunt persoane juridice". Acest articol nu recunoaşte pe seama bisericii ca atare personalitatea juridică.

Scaunul papal, în răspunsul său, după ce arată în introducere cât de importante sunt concesiunile făcute guvernului român, se exprimă astfel relativ la art. IX din Concordat:

„Acest articol este foarte limpede în termenii săi şi în substanţă. În consecinţă, dacă guvernul declară în cursul discuţiilor din parlament sau la orice altă ocazie, că în virtutea acestui articol biserica catolică în România, în afară de organizaţiile enumerate la art. IX, nu va putea exercita personalitatea sa juridică privitoare la posesiunea bunurilor, *Sf. scaun, din partea sa, declară că nu va ridica obiecţiuni*".

Examinând mai departe răspunsul Vaticanului, ne întrebăm dacă această concesiune este reală ori este numai simulacrul unei concesiuni.

Mai întâi Vaticanul îşi precizează cu grijă punctul său de vedere încât priveşte doctrina referitoare la personalitatea juridică a bisericii considerând-o în felul cum se găseşte exprimată în art. IX, limpede atât în substanţă cât şi în forma ei. Prin urmare nici o concesiune de principii.

Este adevărat că Vaticanul acordă guvernului român dreptul să facă declaraţii în sensul dorinţelor române. Dar care este valoarea practică a acestor declaraţii, cât timp Vaticanul rămâne imuabil pe poziţiile sale doctrinare? Se pierde chiar din vedere faptul că art. IX din Concordat are două laturi de o egală importanţă. În partea întâi se vorbeşte de personalitatea juridică a bisericii şi a organizaţiilor ei ierarhice. Concesiunea pe care s-ar părea că ne-o face Vaticanul în acest punct o slăbeşte mult partea a doua a articolului unde se afimă că „deplina proprietate a bunurilor lor, de orice natură ar fi ele, este garantată de către stat, conform Constituţiei regatului *bisericii catolice*, reprezentată prin legitimile ei autorităţi ierarhice". Or, asupra acestui punct de o importanţă covârşitoare, răspunsul Vaticanului nu cuprinde nimic. Şi atunci ne întrebăm, care este rezultatul real al concesiunilor?

Atragem toată atenţia onoratului guvern asupra acestei chestiuni.

IV – *Art. 13* al Concordatului prevede constituirea unui *patrimoniu sacru* interdiecezan pe seama cultului catolic.

Statul unguresc, având a-şi mulţumi originea sa mai mult influenţei politice a scaunului papal în evul mediu decât geniului politic al poporului maghiar, drept recunoştinţă a înzestrat biserica catolică de pe teritoriul său cu imense averi, dintre care numai cele rămase în interiorul graniţelor statului român se urcă la câteva sute de mii de jugăre.

Biserica catolică era numai uzufructuară acelor averi, statul maghiar rezervându-şi pentru sine dreptul de proprietate. În situaţia politică de astăzi, dreptul de proprietate asupra acelor averi a trecut prin succesiune, de la statul unguresc la statul nostru românesc. Statul român, desigur în lipsa unui studiu temeinic al chestiunii, prin reforma agrară a considerat acele averi ca proprietăţi ale bisericii catolice şi expropiindu-le în mare parte a plătit confesiunii catolice preţ de expropriere ca oricărui proprietar. Prin urmare statul şi-a expropriat bunul său, care îi aparţinea cu drept de proprietate, şi a plătit pentru acest bun al său de preţ de expropriere confesiunii catolice care era numai uzufructuara acelor întinderi de pământ.

Din această rentă de expropriere se intenţionează prin art. XIII al Concordatului să se alcătuiască patrimoniul sacru pus la dispoziţia cultului catolic. În definitiv, acest patrimoniu sacru nu este altceva decât un dar care se urcă la suma de sute de milioane poate chiar miliarde, pe care statul nostru îl face cultului catolic.

Noi, episcopatul ortodox, n-avem nimic împotrivă ca statul nostru să ajutoreze materialmente cultele din cuprinsul hotarelor sale. Dar credem în dreptul nostru ca această ajutorare să o facă statul pentru toate cultele deopotrivă. Când în anul 1925 s-a votat legea pentru organizare pe bază de autonomie şi în art. 23 al Statului organic al legii s-a prevăzut înfiinţarea unui *fond general bisericesc*, cu aceeaşi menire ca patrimoniul sacru pentru cultul catolic, statul nostru român n-a contribuit cu nici un ban, nici atunci, nici de atunci încoace la crearea şi sporirea acelui fond, deşi importantele averi ale mânăstirilor şi eparhiilor din vechiul regat au fost pur şi simplu confiscate fără nici o despăgubire.

Nu constituie acest integral tratament o gravă violare a principiului egalei protecţii pe care statul s-a obligat în însăşi Constituţia sa să-l aplice faţă de toate cultele? În loc să se revină la calea dreptăţii, ni se cere acum pecetluirea nedreptăţii prin ratificarea Concordatului prezentat.

V. Acelaşi tratament de favorizare a cultului catolic îl găsim şi în dispoziţiile art. XV al Concordatului prin care, conform de altfel noului ***Codex juris canonici***, drepturile şi îndatoririle de patronat se desfiinţează, dar toate clădirile sfinte, casele parohiale cu dependinţele lor şi celelalte bunuri, asupra cărora dreptul de proprietate este al patronului, sunt cedate în posesia perpetuă a bisericii.

Bisericile patronate de către statul maghiar şi de către instituţiile sale erau tot atâtea infiltraţii cu scop de catolicizare şi de maghiarizare printre populaţia compactă de români şi ortodocşi.

Statul român, cedând averile patronale în folosinţa perpetuă a cultului catolic, înseamnă nu numai că îi cedează acestui cult averi care se urcă la multe milioane, câtă vreme în multe sate ortodoxe care, în loc să fie patronate, au fost persecutate sub vechiul regim, stau să cadă bisericile peste credincioşi, dar mai înseamnă că statul român renunţă de bună voie la drepturile ce le avea ca patron şi continuă să protejeze scopurile de maghiarizare şi catolicizare urmărite de statul unguresc prin infiltraţiunea bisericilor patronate în mijlocul poporului nostru. N-ar fi fost indicat ca măcar din acest punct de vedere, statul să-şi fi făcut rezervele sale cu privire la bunurile patronate?

(va urma)

Anul III Nr. 16 (37)
1-15 Noiembrie 1994

CONTESTAREA HOLOCAUSTULUI

CÂTEVA REPERE ISTORIOGRAFICE

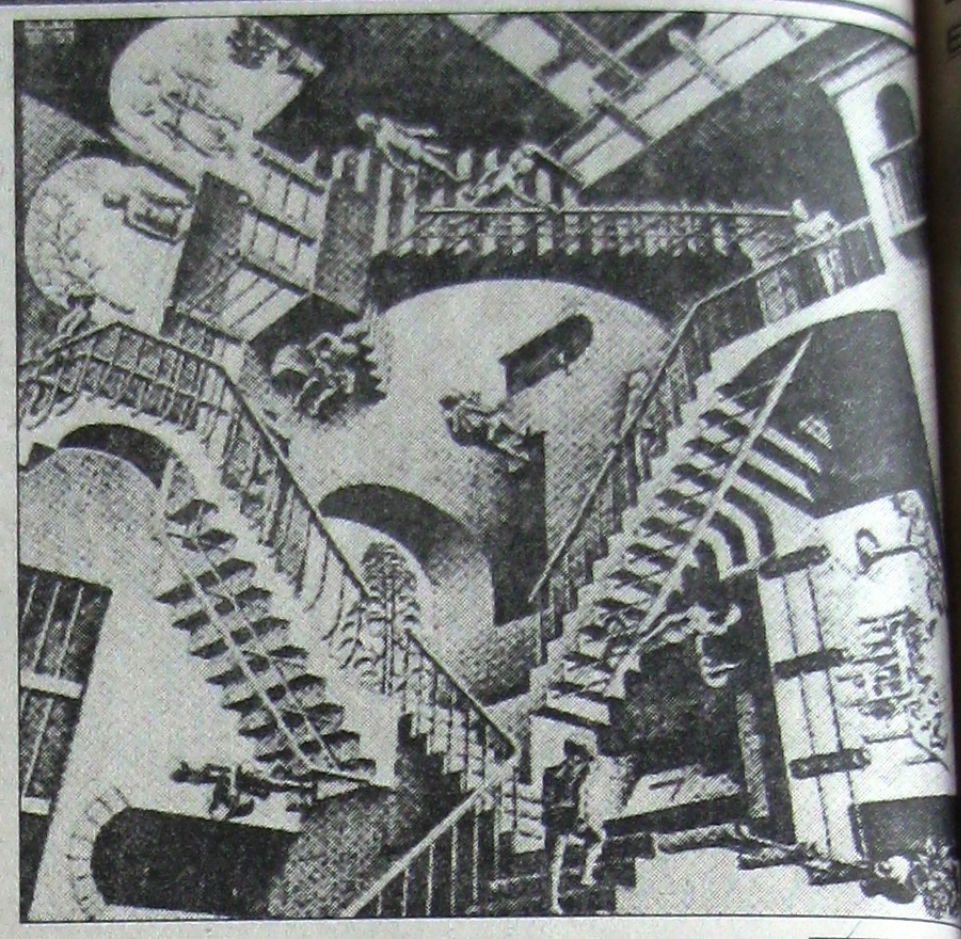

„Camera în sfârşit reconstituită graţie indicaţiilor martorilor oculari"
(După „Droit et histoire", 1986)

În urma cercetărilor laborioase întreprinse după 1944 pentru descifrarea mecanismelor interne ale serviciilor secrete britanice, istoricul englez **David Irving** a ajuns la următoarele concluzii: în 1942, pe baza unui ingenios plan, *Serviciul britanic pentru războiul psihologic* (British Psychological Warfare Executive – PWE) a declanşat o uriaşă campanie de propagandă despre utilizarea „camerelor de gazare de către germani în scopul exterminării a milioane de evrei". O vastă campanie de cercetări judiciare (analize chimice, teste comparative, cercetarea autenticităţii manuscriselor etc.) a adus şi alte dovezi în sprijinul acestui punct de vedere.

NAZI GASSINGS A MYTH?
A New Look at The Holocaust

„Gazările naziste, un mit? – O nouă viziune asupra Holocaustului"
Anunţ al Institutului American pentru Cercetări Istorice

Deşi în lipsa probelor ce vor fi acumulate ulterior, literatura consacrată negării holocaustului a început să apară deja la trei ani după procesul de la Nüremberg (1945-1946). În 1948, scriitorul francez **Maurice Bardèche** publica lucrarea *Nuremberg ou la Terre Promise* (Nüremberg sau pământul făgăduinţei). Direcţia cărţii este contestarea acuzaţiilor de la Nüremberg, respectiv existenţa genocidului comis de germani. „Suntem duşi de nas de trei ani de zile!", exclamă autorul la începutul cărţii sale. Bardèche contestă veridicitatea probelor invocate (fotografii, mărturii), cât şi genocidul ca „soluţie finală a problemei evreieşti", susţinând că, în fapt, aceasta constă în „instituirea de ghettouri evreieşti undeva în Est". Trebuie notat că punctul său de vedere a fost adoptat şi de francezul **Paul Rassinier**, un socialist, membru al parlamentului de după război, care *fusese deportat în lagărele de la Buchenwald şi Dora pentru activitatea din Rezistenţă în timpul ocupaţiei naziste.*

Rassinier a fost mentorul lingvistului francez **Robert Faurişson**, de la Universitatea din Lyon, ale cărui scrieri se bucură astăzi de o largă audienţă. Bunăoară, într-un interviu publicat în 1974, în „Le Canard Enchaîne", dr. R. Faurisson considera holocaustul ca o „făcătură", negând existenţa camerelor de gazare şi tratând mult comentatul „Jurnal" al Annei Franck drept un fals. Robert Faurisson este personajul principal în celebra „afacere Faurisson" , declanşată la 16 noiembrie 1978 prin apariţia unui articol în „Le Matin de Paris". Cercetătorul francez desfăşurase o asiduă muncă de cercetare a „camerelor de gazare" şi a documentelor legate de acest subiect. Organizaţiile evreieşti au acţionat concertat pentru chemarea lui în faţa justiţiei. Sentinţa a fost un succes răsunător pentru revizionişti: la 26 aprilie 1983, magistraţii Curţii de Apel pariziene au decis că toate probele şi cercetările invocate de Faurisson nu pot fi contestate. Robert Faurisson a fost un activ colaborator al publicaţiei „Annales d'histoire revisioniste" ce apărea în Franţa (Paris) sub directoratul lui **Pierre Guillaume**.

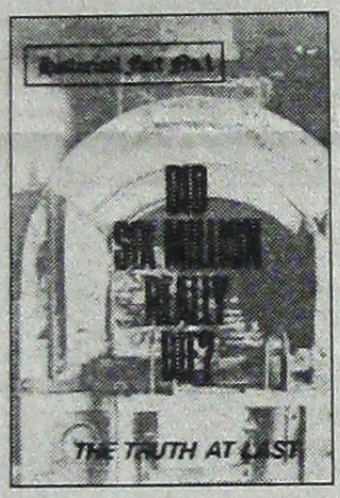

Revista „Fapt istoric" nr. 1.
Tema revistei:
„Au murit cu adevărat 6 milioane? – Adevărul, în cele din urmă"

Şi această publicaţie a fost supusă unei campanii de denigrare şi defiinţare. Justiţia s-a pronunţat însă şi de această dată, hotărând în şedinţa Tribunalului de Înaltă Instanţă din Paris din 16 decembrie 1987 că problema adusă în discuţie ţine strict de „o dezbatere între istorici; că Tribunalul „nu are, în aceste condiţii, a exercita nici un control asupra unei dezbateri de o asemenea natură". „Afacerea Faurisson" a declanşat un întreg val de lucrări şi analize asupra subiectului respectiv, cu precădere la editura pariziană „La Vieille Taupe". În primăvara anului 1990, o dată cu numărul 8, „Annales"... şi-au încheiat apariţia, directorul său considerându-i misiunea îndeplinită.

O etapă importantă în dezbatere a fost lucrarea lui **R. Harwood**: „Did Six Milion Really Die?" (Au murit cu adevărat şase milioane?), apărută în 1974 sub egida „Historical Review Press" (HRP) din Marea Britanie. Impactul ei pe plan mondial a fost extraordinar. Broşura a fost tradusă în peste 10 limbi, în schimb a fost interzisă sau mai degrabă suprimată în cele mai multe dintre ţări. A avut un succes imediat şi chiar dacă nici o librărie nu a îndrăznit să o achiziţioneze, mesajul s-a răspândit rapid. Ediţia în limba germană a fost publicată cu colaborarea renumitului profesor şi autor **Udo Walendy**. O ediţie în limba franceză a fost îngrijită de profesorul **François Duprat**. Una dintre consecinţe: acesta a fost ucis de o bombă aflată într-o maşină, iar soţia sa ameninţată cu moartea.

Broşura a avut şi un efect catalizator. Dr. **Arthur Butz** de la Universitatea Northwestern din Chicago a convenit cu HRP să publice o carte ştiinţifică despre subiect, „The Hoax of Twentieth Century" (Înşelăciunea secolului XX), devenită clasică în confruntările internaţionale. De asemenea şi Robert Faurisson a început să-şi publice descoperirile asupra „Holocaustului" tot în urma acestei broşuri.

În ianuarie 1988, s-a declanşat celebrul caz Zündel. **Ernst Zündel** este un german ce trăieşte la Toronto şi care a fost condamnat la 13 mai 1988 la nouă luni de închisoare pentru difuzarea respectivei broşuri (broşura apăruse de 11 ani!). La 21 aprilie 1988 a avut loc o lovitură de teatru: **Fred Leuchter** a depus mărturie la tribunal în procesul Zündel. Leuchter este autorul uluitorului „Raport tehnic asupra presupuselor camere de gazare de la Auschwitz, Birkenau şi Majdanek". Materialul original remis curţii de la Toronto a avut 192 de pagini. Efectul a fost năprasnic. Ernst Zündel a fost marele învingător şi a declarat că procesul lui este „Procesul procesului de la Nüremberg" sau „Stalingradul celor care susţin genocidul evreiesc". Robert Fuarisson comenta astfel evenimentul: „Ernst Zündel şi raportul Leuchter au intrat în istorie; şi nu vor ieşi prea curând".

Unmasked after thirty years...

„Fără mască, după treizeci de ani"
Prezentarea cărţilor istoricului revizionist Arthur R. Butz, „Înşelătoria secolului XX", în limbile germană şi engleză.

Un alt personaj de marcă al dezbaterii este istoricul britanic David Irving pe care l-am amintit deja. Iniţial, istoricul britanic nu a fost cotat decât ca „semirevizionist". Teza pe care o apăra, bunăoară în cea mai importantă lucrare a sa „Hitler's War" (Războiul lui Hitler), din 1977, era că Adolf Hitler nu a dat niciodată un ordin de extreminare a evreilor, şi că, eventual, numai Himmler alături de un mic grup deţinea informaţii de acest tip. În urma procesului Zündel, a raportului Leuchter şi a dezbaterilor consistente ce au urmat acestora, David Irving a devenit treptat

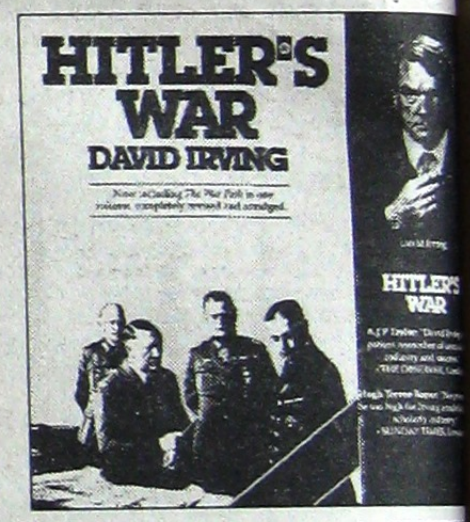

„Războiul lui Hitler"
Monumentala lucrare a prestigiosului istoric britanic David Irving

adept convins al curentului revizionist. Cu conferinţele pe care le-a susţinut apoi în toată lumea, a reluat, cu probe irefutabile, acest punct de vedere. Astăzi, după propriile-i cuvinte, „mingea este în terenul lor".

Această sumară trecere în revistă a câtorva repere decisive în existenţa „curentului revizionist" mondial nu-şi propune, nici pe departe, să epuizeze tema. Vrea doar să sugereze cititorului român că asemenea tentative nu au, în nici un caz, caracter episodic sau efemer, ci că dimpotrivă, un solid fundament alcătuit din cercetări şi analize sub semnătura unor istorici occidentali de cea mai înaltă competenţă.

Nu pledăm, aşadar, pentru acceptarea unui punct de vedere în „problema holocaustului". Dar dacă cititorul român va abandona pudoarea nejustificată şi inutilă în faţa acestei teme stringente a istoriografiei mondiale, rostul acestei rubrici va fi atins.

Silviu RARIŢ

Annales
D'HISTOIRE REVISIONNISTE
N°1 Printemps 1987

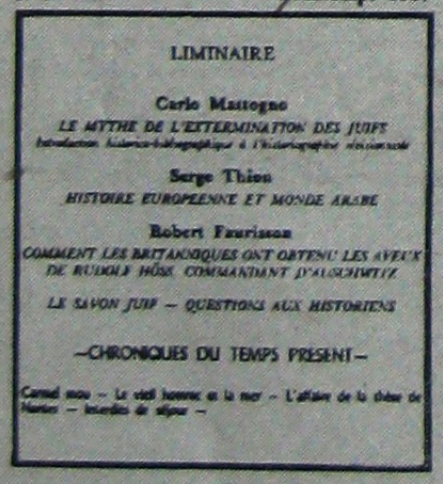

HISTORIOGRAPHIE ET SOCIETE

Excepţionala revistă de studii, documente şi analize istorico-sociale „Anale de istorie revizionistă"
Aici, coperta volumului I, apărut în 1987

EVENIMENT EDITORIAL, 1994:

„PROCESUL" lui Corneliu Zelea Codreanu *(Mai, 1938)* *

Sub îngrijirea d-lor Kurt W. Treptow şi Gheorghe Buzatu, doi cercetători dintre cei mai avizaţi ai istoriei interbelice româneşti, în colecţia „Românii în istoria universală" a ieşit de sub tipar primul volum al seriei „Corneliu Codreanu în faţa istoriei". Cuprinzând procesul lui Corneliu Codreanu (ordonanţa definitivă, depoziţia martorilor, rechizitoriul şi cuvântul apărării, ultimul Cuvânt al lui Corneliu Zelea Codreanu, verdictul şi sentinţa) urmat de o bogată anexă (scrisoarea lui Corneliu Codreanu către Nicolae Iorga, „Însemnările de la Jilava" ale lui Corneliu Codreanu etc.), excepţionala lucrare se deschide cu un amplu studiu introductiv al îngrijitorilor ediţiei.

Analiza d-lor Kurt Treptow şi Gheorghe Buzatu, denumită cu modestie „Introducere", este un comentariu critic al materialului bibliografic imens dedicat chestiunii dreptei în spectrul politic european şi cu precădere în cel românesc. Este fără nici un dubiu cel mai competent şi mai complex studiu dedicat legionarismului, pus la dispoziţia cercetătorului de astăzi al fenomenului legionar. Avertizându-ne de la început că „stadiul actual al documentaţiei de arhivă şi al cercetării de ansamblu oferă toate temeiurile pentru respingerea teoriilor răspândite de istoriografia ori de propaganda comunistă", autorii ne oferă într-un parcurs elocvent traseul abordărilor fenomenului legionar în istoriografia românească.

La început a fost „academicianul" Mihai Roller (1952), urmat, la 20 de ani, de învăţăcelul Valter Roman, directorul Editurii Politice. Concomitent cu „elucubraţiile debitate şi imprimate" de acesta din urmă a apărut în 1980 şi ultima variantă oficială cu referire la istoricul Mişcării Legionare: autori Mihai Fătu şi Ion Spălăţelu. Nimic surprinzător în faptul că analizele acestora abundă în prejudecăţi şi aberaţii de sorginte marxist-leninistă. Problema începe din momentul în care se constată că şi astăzi, cu aceeaşi încrâncenare, se continuă atacul dinspre stânga asupra fenomenului legionar. *„Nu voim să conchidem, pripit, că este vorba de aceleaşi condeie, revigorate într-un alt spirit după 1989, ori că judecăţile formulate sunt extrem de categorice doar pentru că Mişcarea Legionară s-a impus, în funcţie de realităţile obiective ale României interbelice, prin acţiunile sale contra curentelor comuniste şi a unor elemente evreieşti, între care a existat o legătură pe care numai cine nu a voit ori nu vrea s-o afle, o poate trece cu vederea..."* precizează cu eleganţă autorii, deşi o analiză sumară probează limpede că lucrurile stau chiar aşa.

Străjerii post-decembrişti cei mai înfocaţi ai stângii internaţionale se numesc: Mircea Florian cu a sa „Societate şi cultură. Noua Alternativă", oficina neruşinată a comunismului în România de după '89 şi Zigu Ornea („Dilema"), longevivul apostol al religiei roşii a lui Marx şi Lenin. Citind textele acestor politruci înrăiţi, este aproape imposibil să realizezi că au trecut totuşi patru ani de la revoluţia anticomunistă din decembrie '89.

După un excurs detaliat asupra abordărilor din literatura străină, autorii avertizează: *„În concluzie, se impune să constatăm că problematica privind* ***istoria Mişcării Legionare*** *este* ***mai degrabă extrem de vastă decât extrem de dificilă****, aşa după cum am fi tentaţi să credem ori după cum s-ar grăbi cei interesaţi să sugereze. Literatura consacrată problemei, deşi inegală, este imensă. Adăugând faptul că, practic, arhivele interne abia încep să fie investigate, putem conchide că scrierea istoriei adevărate a* ***Mişcării Legionare*** *reprezintă un obiectiv de viitor, absolut necesar"*.

Volumul de faţă este considerat de îngrijitorii ediţiei ca *„o treaptă spre o asemenea abordare a istoriei Mişcării Legionare"*; valoarea documentară a textelor din acest volum este indiscutabilă. Dar noi credem că noua apariţie a cercetătorilor de la Iaşi [illegible] mai mult. Studiul domniilor lor deschide realmente *„scrierea istoriei adevărate a Mişcării Legionare"* în istoriografia românească postbelică.

Apărut în preajma comemorării cumplitului asasinat din 29-30 noiembrie 1938, căruia i-a căzut victimă Şeful Mişcării Legionare, nu putem decât să ne exprimăm admiraţia şi gratitudinea pentru efortul şi seriozitatea (şi chiar curajul!) cu care doi distinşi istorici au înţeles să se apropie de unul din cele mai tragice momente ale istoriei neamului nostru.

Pavel MUREŞANU

„PROCESUL" LUI CORNELIU ZELEA CODREANU (MAI, 1938), editori şi îngrijitori ai ediţiei Kurt W. Treptow, Gheorghe Buzatu; Iaşi, 1994, 253 pag.

Notă: Cartea poate fi procurată scriind pe adresa: Kurt W. Treptow, Fundaţia Culturală Română Iaşi, Of.poştal 1, CP 108, Cod 6600, Iaşi

Încă un atac josnic împotriva Bisericii

Primim la redacţie o replică refuzată de revista „22"

D-le Prim-Redactor, vă trimit alăturat o scrisoare care, dintr-o naivitate pe care o regret, am crezut că va vedea lumina tiparului la revista „22", ca un decent drept la replică la materialul „Atentat faţă de trecut, atentat faţă de prezent", interviu realizat de dna Gabriela Adameşteanu cu dl Tudor Greceanu, aviator în Armata Română şi deţinut politic după 1944.

Stimată redacţie,

Dintr-un cititor consecvent al revistei „22" – în perioada în care conducerea revistei era asigurată de dl Stelian Tănase – am devenit un cititor circumspect în vremea şefiei d-lui Bârsan, ca să fiu astăzi un cititor ocazional şi un consecvent critic al orientării revistei, după preluarea ei de către d-na Adameşteanu. Mărturisesc că „22"-ul îmi ajunge sub ochi numai printr-o întâmplare.

Atacurile din primele numere ale revistei împotriva ierarhiei ortodoxe nu le-am considerat o campanie concertată, ci puncte de vedere – explicabile, poate – ale unor intelectuali ce-şi propuseseră sincer ca Biserica Ortodoxă să devină ceea ce trebuie să fie, cel puţin după '89. Consider BOR ca Biserică Naţională şi cred că această titulatură i se cuvine nu numai ca un titlu onorific, nu numai de drept, ci şi de fapt. Cu toate acestea, susţinerea unor poziţii ale Bisericii Catolice le-am considerat normale.

Ulterior, „susţinerea" de care vorbeam a căpătat pondere majoritară şi s-a transformat în propagandă catolică făţişă. Revista „22" era atunci principalul canal de lansare a revendicărilor stranii ale prelaţilor catolici care, folosind anii de închisoare ca monedă de schimb, căutau să obţină contravaloarea lor în enoriaşi. Reacţia, vă amintiţi, n-a întârziat. Dl Sorin Dumitrescu s-a despărţit de „22" lăsând revista – şi aşa subţiată – fără o piesă de bază. Din acel moment, atacurile împotriva BOR au devenit o constantă şi o linie directoare a publicaţiei.

Poziţia faţă de *procesul comunismului* s-a limpezit deasemeni. Revista a adoptat punctul de vedere al d-lui Tismăneanu, după care nu se poate vorbi despre o „componentă etnică" a acestui regim, deci, în ceea ce priveşte situaţia concretă a României, a vorbi despre un conflict etnic în PCR după 1944 este o absurditate. Am considerat iniţial că jena faţă de acest subiect se explică prin conjunctura actuală, în care clasa politică internaţională se dovedeşte atât de sensibilă la problema în cauză. M-am înşelat. „Pudoarea" în cauză este de fapt o altă orientare a revistei „22".

Am făcut această lungă introducere pentru a sugera uimirea pe care mi-a produs-o lectura interviului realizat de dna Gabriela Adameşteanu cu dl aviator Tudor Greceanu, material apărut în numărul 42(245) al publicaţiei pe care o conduce. Iată câteva mostre care nu cadrează în nici un fel cu revista „22": „Marea majoritate erau evrei şi ţigani", răspunde dl Greceanu la întrebarea legată de anchetatorii Securităţii române. Mai pomeneşte d-sa despre cartea „Protocoalele Înţelepţilor Sionului" pe care o deţinea în bibliotecă. Dvs. aţi evitat să daţi traducerea în limba română a titlului, dar, oricum, asemenea consideraţii ieşeau din tipicul firesc al materialelor consacrate [illegible] strecura în paginile ei.

Ajuns însă la capătul convorbirii, am înţeles atunci raţiunea apariţiei ei. Interviul se încheie prin comentariile d-lui Tudor Greceanu la scrisoarea adresată de d-sa în 1990(!) ministrului Culturii de atunci, dl Andrei Pleşu. Care este raţiunea acestor comentarii? Cuvintele semnatarului o dezvăluie: *„Nu cunosc decât un singur preot ortodox care în puşcărie nu a fost turnător"*, mărturiseşte dl Greceanu ministrului Culturii, continuând: *„Am încercat să-i deschid ochii. I-am spus: «Cum e posibil ca dvs., ca ministru al Culturii, să nu ridicaţi glasul deloc la reconfirmarea lui Teoctist?... Cine i-a permis lui Teoctist să ţină un discurs la TV?»"*.

Punctul de vedere al d-sale, acceptat şi de dvs., este incalificabil. Dacă nu i-aş fi citit interviul, aş fi crezut că vine de la un om cu deficienţe mentale grave. Cum îşi poate imagina cineva că un ministru al Culturii – mai ales când el se numeşte Andrei Pleşu – poate să decidă confirmarea sau apariţia publică a Patriarhului României? Nu ştiu care au fost motivele d-lui Greceanu, dar ştiu care au fost motivele revistei dvs. de a publica acest interviu: un alt prilej de a lovi BOR şi pe Patriarhul ei. Campania pe care o purtaţi împotriva Ortodoxiei avea nevoie de o nouă ocazie. Aţi găsit-o în persoana acestui nefericit domn Greceanu, pe care îl compătimesc, atât pentru suferinţele, cât şi pentru afirmaţiile d-sale; evident din motive cu totul diferite.

Pun punct scrisorii mele cu speranţa că pagina consacrată opiniilor şi dreptului la replică îşi justifică cu adevărat titulatura.

Cu respect,

Vlad Berişescu, medic, Bucureşti

Poşta redacţiei

În atenţia tuturor cititorilor noştri!

Reluăm un mai vechi îndemn: Nu luaţi în seamă zvonurile cu privire la noi răspândite de diverse publicaţii sau persoane. Chiar dacă acestea par naţionaliste sau „de dreapta". Singura publicaţie prin care puteţi avea un contact sigur cu Mişcarea Pentru România este revista „Mişcarea".

[illegible] Carabulea, Iaşi – Suntem bucuroşi că revista noastră este, cum spui, aproape de sufletul tău. În curând, colegii noştri din Iaşi vor lua legătura cu tine. Însă, trebuie să reţii că cel mai bun lucru pe care poţi să-l faci este să te pregăteşti cât mai serios, să studiezi atât pe linia profesiei tale, cât şi cu privire la unele chestiuni istorice la care te referi. Nimic nu te va împiedica apoi să te înscrii în Mişcare. Te aşteptăm cu noi scrisori.

Vlad Mihăilescu, Caransebeş – Îţi mulţumim pentru încurajări. Bineînţeles, mergem înainte. Ne pare bine că nici tu şi nici colegii tăi nu au putut fi atraşi de unele bazaconii apărute în presa – după cum bine spui – pretins de dreapta, gen „Noua dreaptă", „Puncte Cardinale" etc.

Paul A. Voicu, Bucureşti – Am primit scrisoarea ta şi îţi mulţumim pentru urări şi pentru materialele trimise.

În atenţia editurilor

Anunţăm editurile interesate să ne trimită din timp volumele nou apărute, în vederea semnalării lor în paginile revistei noastre.
Vom prezenta gratuit acele lucrări care, în viziunea noastră, au o valoare culturală deosebită.
Pentru alte apariţii editoriale, vă rugăm să luaţi legătura cu serviciul nostru de publicitate, la tel. : 659.45.72)

În atenţia colaboratorilor

Manuscrisele trimise spre publicare trebuie să fie adresate explicit redacţiei noastre şi semnate cu numele real al autorului, fiind precizată adresa şi un număr de telefon la care acesta poate fi contactat. Colaboratorii sunt liberi să folosească un pseudonim.

Manuscrisele nu sunt returnabile. Aşadar, nu uitaţi să păstraţi o copie a articolelor trimise.

Revista MIŞCAREA nu are încă posibilitatea materială să ofere indemnizaţii pentru colaborări. În consecinţă, contribuţiile în articole şi reportaje sunt benevole.

Răspunderea intelectuală şi morală cu privire la corectitudinea informaţiilor publicate revine fiecărui autor în parte.

Mulţumim

tuturor prietenilor noştri care au trimis donaţii pentru susţinerea revistei „Mişcarea". Sprijinul Dumneavoastră este esenţial pentru apariţia revistei.

Fiecare donator va primi în scris confirmare de primire din partea Direcţiei Administrativ-Economice a MPR.

Să sprijinim „Mişcarea"!

Revista "Mişcarea" poate fi sprijinită prin:
- contractarea cât mai multor abonamente;
- donaţii de sume băneşti;
- donaţii de materiale necesare activităţilor redacţionale;
- răspândirea şi difuzarea publicaţiei.

Donaţiile în obiecte

constând în materiale de birou, aparatură tehnică şi electronică (computere, fax, xerox, reportofoane, aparatură audio şi video, accesorii etc.) precum şi orice alte materiale care pot fi utilizate în activitatea redacţională se trimit prin colet poştal (sau prin intermediar) pe adresa:

Mişcarea Pentru România
Direcţia Administrativ Economică
Str. Scărlătescu nr. 14, sector 1
Bucureşti, cod 78158

Sumele băneşti destinate revistei „Mişcarea" se trimit prin **mandat poştal** (sau virament) într-unul din conturile noastre bancare deschise la

Banca Română pentru Dezvoltare – Bucureşti „Unirea" (BRD–Unirea)
pe numele:
„Mişcarea Pentru România"
Cont nr. 40.729.96.133.178. (pentru Lei)
Cont nr. 15.207.96.133.178 (pt. $ şi DM)
Nu uitaţi să precizaţi destinaţia sumelor expediate („Abonament", „Donaţie" etc.).

ABONAMENTE

Persoane domiciliate în România
Un an (24 apariţii ale revistei): 10.000 lei
6 luni (12 apariţii): 6.000 lei

Veteranii de război, foştii deţinuţi anticomunişti, pensionarii, studenţii şi elevii beneficiază, la cerere, de o reducere de **50%**. În acest situaţii este necesară prezentarea unui document justificativ (adeverinţă, talon pensie etc.)

Persoane juridice române (Instituţii, organizaţii)
Un an: 25.000 lei
Instituţiile creştine ortodoxe şi bibliotecile publice: **10.000 lei pe an.**

Abonamente pentru străinătate
Un an: 50 $ sau 80 DM

Abonamentele contractate rămân valabile indiferent de fluctuaţia preţurilor. În caz de întârziere a apariţiilor, abonamentele se prelungesc automat.

Expediaţi banii pentru abonament prin **mandat poştal** (sau prin virament) într-unul din **conturile noastre bancare** specificate în caseta alăturată. Vă rugăm să completaţi cât mai clar **adresa** la care doriţi să primiţi revista.

Publicaţia „Mişcarea" este editată de **Mişcarea Pentru România**, formaţiune politică înregistrată la Tribunalul Municipiului Bucureşti, prin Decizia civilă nr. 93/23.12.1991, dosar nr. 31/P/1991.
Direcţia publicaţiei „Mişcarea" este asigurată de Departamentul Relaţii Publice al MPR.
Redactor Şef: Dan DUNGACIU

Adresa redacţiei:
Str. Scărlătescu nr.14, Sector 1, Bucureşti
Cod 78.158
Tel.: 659.45.72.
Fax: 312.41.15.

Relaţii cu publicul: miercuri şi vineri orele 16.00–20.00

Tehnoredactare computerizată: PROREP S.R.L.
Tehnoredactor : Gabriela NIŢU

Responsabilitatea pentru conţinutul textelor publicate aparţine exclusiv semnatarilor. Punctele de vedere susţinute în paginile revistei „Mişcarea" nu pot fi atribuite organizaţiei Mişcarea Pentru România. MPR îşi asumă responsabilitatea numai pentru documentele sau comunicatele publicate de către reprezentanţii săi autorizaţi sub semnătură oficială (cu precizarea funcţiei deţinute în cadrul MPR).

Preluarea sau reproducerea unor articole (integral sau fragmente) apărute în paginile revistei „Mişcarea" nu este permisă decât cu acordul scris al Redacţiei.

Anul III Nr. 16 (37)
1-15 Noiembrie 1994

ADEVĂRATUL HOLOCAUST AL SECOLULUI XX: BOLŞEVISMUL

– Convorbire cu domnul Johann Urwich –

În data de 20 Octombrie, a avut loc la sediul redacţiei noastre o întâlnire cu domnii Johann Urwich, cetăţean german născut în România, şi George Pişcoci-Dănescu, proprietarul librăriei româneşti „Mioriţa" din Paris, aflaţi într-o vizită în România.

Dl Urwich a prezentat celor prezenţi seturi de diapozitive şi documente inedite în legătură cu crimele săvârşite în lagărele de muncă sovietice. La sfârşitul acestei întâlniri, am purtat o lungă discuţie cu domnia sa din care redăm aici câteva fragmente.

Reporter: *Domnule Urwich, sunteţi cunoscut ca fiind posesorul celei mai mari arhive particulare din lume legată de genocidul comis de regimul comunist. Publicul român vă cunoaşte în special datorită lucrării dvs. „Fără paşaport prin URSS", apărută în Germania, relatare a experienţelor teribile pe care le-aţi trăit în lagărele de concentrare sovietice. După câte am înţeles, cartea va urma să apară şi în România. Pentru cei care ştiu mai puţine despre dvs., vă propun să fixaţi câteva repere ale tulburătoarei dvs. biografii.*

Johann Urwich: Partea „tulburătoare", cum o consideraţi dvs., a biografiei mele începe abia prin 1946. Până atunci, n-ar fi foarte multe de spus. M-am născut la Moreni, în 1926, din părinţi germani şi am trăit în România până în 1941, când am emigrat legal în Germania împreună cu familia. Acolo m-am înrolat combatant în Armata Germană. În 1945, pe teritoriul Germaniei Orientale, am fost arestat de sovietici pentru activitate anti-bolşevică. A urmat apoi lagărul de muncă sovietic, iar în 1955, în urma tratativelor Hruşciov– Adenauer, am fost eliberat. M-au ţinut 17 ani cu domiciliu fortat în România după ce mi-au dat drumul din lagăr. În anii '70, am plecat definitiv în Germania.

Rep.: *Motivul prezenţei dvs. acum în România este legat pesemne şi de apariţia cărţii dvs. la o editură din ţară.*

J. U.: Da, acesta este unul dintre motivele pentru care mă aflu aici. În plus, pe lângă această scriere autobiografică, mai am în România, pentru o ultimă corectură, încă patru manuscrise. Ar fi volumele trei şi patru ale lucrării pe care aţi citat-o, o lucrare care tratează evenimente de politică externă şi, cea din urmă, legată de genocidul de la Vinita (Ukraina). Se ştie, din păcate, prea puţin despre acest sângeros episod.

Rep.: *Relataţi-l, vă rog...*

J. U.: În 8 ianuarie 1938, Hruşciov a fost trimis în Ukraina să distrugă naţionalismul ukrainean, să distrugă contrarevoluţia pe care ukrainienii o pregăteau, deşi ei nu făceau decât să-şi ceară dreptul la propria lor cultură. Hruşciov nu a fost ukrainean, aşa cum se pretinde, Hruşciov este un nume fals, el fiind de fapt un evreu şi îl cheamă Perlmutter. Sora lui a fost ministrul industriei peştelui în anul 1938 şi a fost soţia lui Malenkov, care sunt contra statului sovietic să fie nimiciţi. Au fost împuşcaţi acolo 120 de mii de oameni. Când s-a pomenit de aceste crime, mai târziu, au fost puse iniţial pe seama naziştilor...

Rep.: *Exact ca în scenariul de la Katyn!*

J. U.: Într-adevăr, acelaşi scenariu. Mai târziu, pe acel loc s-au înălţat construcţiile victoriei bolşevice. Chiar peste una dintre gropile comune – au fost în total trei! – a fost amenajat un ring de dans. Cartea mea se va numi chiar aşa: „Dansând pe morţi". În cele din urmă, sovieticii au fost siliţi să recunoască în faţa documentelor. Dar dacă din cei care au fost condamnaţi pentru crimele de la Katyn, respectiv conducătorii germani, mulţi au fost spânzuraţi ori internaţi în lagăre, până acum nimeni n-a auzit ca vreunul dintre supravieţuitorii vinovaţi de Katyn să fi fost condamnat în vreun fel. Dar aşa se scrie istoria...

Episodul de la Vinita îl cunosc direct de la sursă. Am stat în lagăr cu cel care avea în 1938 în subordine garda personală a lui Hruşciov. Era pe atunci tânăr colonel în armata sovietică. Hruşciov a mai avut un om de încredere, pe generalul Ivan Serov, care îi era mâna dreaptă. Serov este un nume cunoscut în istoria sovietică şi mondială. A fost ministru de Interne în Ukraina, el a organizat deportările a circa 3 milioane de cetăţeni din Polonia, care au intrat mai târziu tot în contul Germaniei. El este cel care, în 1939, a făcut planurile de invadare a ţărilor baltice, indicând pentru fiecare oraş un comandant, căruia i-a dat liste detaliate cu cei care vor fi ucişi, deportaţi, închişi. Deci pentru ţările baltice se planificase până şi numărul de victime care aveau să fie. El este cel care în 1945 a format Securitatea în Germania de Vest, ca şi în Ceholsovacia, în Ungaria, în România, în Bulgaria, în Albania. Şi tot el a făcut deportările din Basarabia în 1940.

Rep.: *Cei care au participat la vizionarea pe care aţi avut bunăvoinţa să ne-o oferiţi au fost impresionaţi de materialul imens şi absolut inedit de care dispuneţi. Vă propun să reluăm discuţia asupra „însemnelor" sovietice de după instalarea la putere a acestui regim. Bunăoară, zvastica este un simbol care nu lipseşte...*

J. U.: Ce aţi văzut dvs. în această seară este numai o mică parte din ceea ce am. Dispun de mii de diapozitive şi zeci de mii de pagini de material documentar legat de genocidul comis de comunişti.

Cât despre prezenţa frecventă a zvasticii în însemnele bolşevice, este într-adevăr un fapt extrem de interesant şi aproape ignorat. Zvastica există de 3500 de ani şi este răspândită pe toate continentele, din Japonia până în Africa, în America de Sud şi de Nord, în toate templele, pentru că este un semn mitologic; este un semn de credinţă. Într-un singur loc nu s-a găsit, în Noua Zeelandă şi Australia, cu toate că în sudul continentului asiatic, în India, este foarte răspândită. Zvastica înseamnă speranţa, reprezintă soarele în direcţia sa de rotire. Nu are nimic de-a face cu fascismul, aşa cum i s-a aruncat.

Prima dată când un stat preia zvastica drept emblemă de stat a fost în Rusia, în timpul guvernului Kerenski. Mai mult, bancnotele de 250 de ruble puse în circulaţie în iunie 1917 aveau, în spatele vulturului bicefal bizantin, zvastica. Cele de 1000 de ruble, la fel. Pe bancnotele de 5000 şi 10.000 de ruble din 1918 apare iarăşi zvastica. Deci în timpul lui Lenin, circulau pe teritoriul sovietic bani cu zvastica pe ei!

Rep.: *Iar în ceea ce priveşte stema noului stat sovietic, multe lucruri pot fi înţelese pornind de la hermeneutica ei.*

J. U.: Cu siguranţă! În octombrie 1917, bolşevicii au preluat puterea şi în 1918 şi-au arătat stema de stat. În locul vulturilor ţarişti, au fost puse *fasciile romane* (legătura de nuiele şi toporul) rusii şi sub regimul bolşevic au păstrat intactă vechea credinţă în „Moscova – cea de-a treia şi ultima Romă". Deci ei se considerau urmaşi ai Romei antice. Lenin în diabolica lui gândire şi-a însuşit şi ceva din tradiţia Revoluţiei franceze, înlocuind coroana imperială cu *pocalul* Revoluţiei franceze pe care l-a acoperit cu *flacăra veşnică* a carbonarilor din Italia. Deasemeni, după cum ştiţi, apar *secera şi ciocanul* şi lozinca *„Proletari din toate ţările uniţi-vă!"* – acestea preluate din Manifestul comunist al lui Marx. Semnul *III* desemna Internaţionala a III-a. Mai apare *steaua cu patru colţuri*, desemnând direcţia universală pe care se va întinde revoluţia bolşevică; spre Nord, Sud, Est, Vest. Asta până la decretul lui Lenin din 28 aprilie 1918, care a ordonat ca armata sovietică, atunci înfiinţată, să poarte la uniformă stele cu 5 colţuri. Nu puteau accepta să fie mai prejos decât americanii. Cu 6 nu mergea, că o aveau evreii.

Iată stema statului bolşevic!

Rep.: *Dle Urwich, cartea dvs. cuprinde experienţa pe care aţi avut-o în lagărele de concentrare sovietice. Ceea ce ne-aţi prezentat în această seară a fost şocant.*

J. U.: Aţi avut posibilitatea să vedeţi în diapozitive ceea ce înseamnă un lagăr de muncă sovietic. Dar de înţeles până la capăt, numai cine a fost acolo este capabil.

Aţi văzut harta republicii Komi, cu traseul liniei ferate de 270 de kilometri. Numai la această lucrare au murit 80.000 de oameni, dintre care 25.000 au fost chinezi. În dreapta şi în stânga acestei căi ferate sunt numai lagăre şi locuri de deportare. La fel în Valea Morţii, unde au murit înghetaţi, între anii 1945- 48, circa 68 de mii de soldaţi germani, vreo 20 de mii de soldaţi japonezi, mai mult de 15 mii de soldaţi români. În '48 au întrerupt, pentru moment, lucrul din cauză că proprii lor soldaţi şi ofiţeri au murit peste noapte înghetaţi.

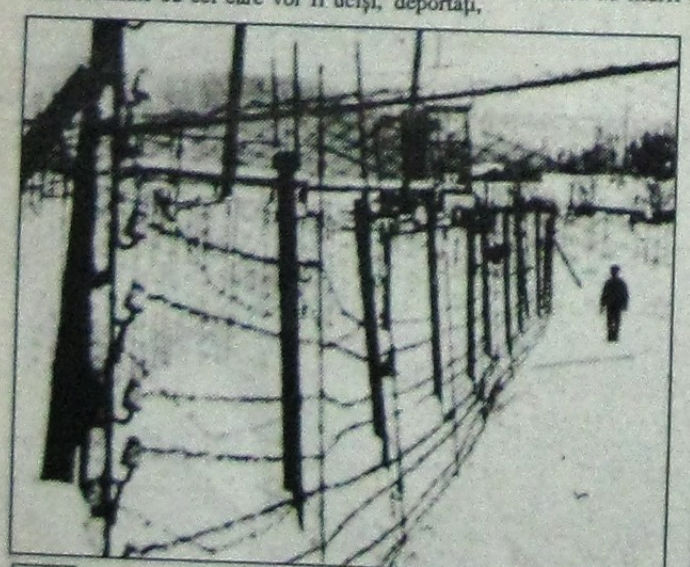

„Civilizaţia" lagărului

În locurile de deportare, toată lumea lucra la tăierea lemnului care era transportat pe apa fluviilor din regiune. Pădurile ruseşti din Nord puteau fi exploatate numai iarna când pământul este înghetat. Aici au murit milioane de oameni, căci vara aceste păduri se transformă în mlaştini, în care trăiesc ţânţarii – cel mai mare duşman al omului şi al animalelor din această regiune. Evadarea din lagăre era imposibilă din cauză că pe marginea căii ferate erau şiruri de turnuri de pază făcute pentru ca nimeni să nu poată evada. De fapt, nu avea nici un rost. Pe o porţiune de 3-400 de kilometri este numai tundră, iar apoi pădurea care nici ea nu-ţi dă adăpost. În această republică (Komi), care are 1.200.000 km², existau în 1953 numai 250 km de drumuri.

Rep.: *Dle Urwich, în istoria postbelică veţi rămâne ca unul dintre iniţiatorii şi organizatorii celebrei greve de la Vorkuta din anul 1953. Condiţiile de acolo erau atât de cumplite încât, la urma urmei, meritai de a-ţi pierde viaţa aproape nu mai conta.*

J. U.: Singura satisfacţie pe care o aveau străinii la Vorkuta era de a vedea aurora boreală. Dar aveau şi groază de ea, căci la maxim 10 ore după apariţia ei temperatura începea să scadă, ajungând uneori până la minus 60 de grade. Până în '51- 52, nici un deţinut nu avea saltea sau cearceaf. Doar un singur rând de haine, iar temperatura ajungea deseori până la minus 50 de grade. Cerul era acoperit de fumul care nici nu se putea ridica din cauza frigului.

În Vorkuta existau 61 de lagăre, în care lucrau francezi, englezi, americani sau români. Dintre acestea, 34 erau mine date în producţie, 9 erau mine în construcţie, iar restul diferite. Producţia a 13 mine echivalează pe aceea a întregii Germanii federale! Primul raport despre cărbunele din Vorkuta a fost înmânat Ţarului în 1867, iar acolo se afirma că oamenii nu pot supravieţui în acele condiţii. Comuniştii au arătat că se poate... Existau şi două lagăre de femei, unde munca era deosebit de dură. Era o cărămidărie acolo în care femeile lucrau cam aşa: cărămida era scoasă din cuptoare la 70-80 de grade plus, era aşezată pe vagonet, care trebuia împins afară pentru a fi descărcat. Iar afară erau 40-50 de grade minus...

În 1953, s-a decis acţiunea grevei. În Uniunea Sovietică au fost sute de revolte şi toate au fost înecate în sânge. Pentru prima dată, greva de la Vorkuta a fost organizată politic, având la bază un memorandum în 16 puncte. Mai târziu guvernul sovietic şi-a însuşit aceste cereri, declarând că iniţiativa i-a aparţinut. Mai ales Hruşciov...

Comitetul de grevă a fost format din 5 reprezentanţi: Giurka Levando, 29 de ani, reprezentantul ukrainienilor şi ruşilor; Heinrich Iascuna, 26 de ani, reprezentantul ţărilor baltice; Kneas Anatoli Musaev, 30 de ani, reprezentantul popoarelor caucaziene şi turce; Felix Felixovici Kinţerski, 41 de ani, reprezentant al polonezilor şi apatrizilor; Johann Urwich 27 de ani, reprezentant al cetăţenilor de alte naţionalităţi. Acesta a fost comitetul de grevă al lagărului numărul 2 (mina 7), Vorkuta, cel care a întocmit un memorandum. Memorandumul a fost scris în limba rusă şi remis delegaţiei guvernului sovietic, condusă de generalul de armată Masleniko, reprezentant al ministrului de Interne şi reprezentant absolut al PCUS, precum şi procurorului general al URSS, R. A. Rudenko. Delegaţia urma să prezinte memorandumul Comitetului Central al PCUS.

Rep.: *Cum a fost primită iniţiativa dvs. de restul deţinuţilor şi, mai apoi, de oficialităţi?*

J. U.: Solidarizarea a fost extraordinară. Ţin minte că lagărele de femei nu intraseră iniţial în grevă şi chiar au fost felicitate pentru asta. Dar când generalul Masleniko s-a dus la ele să le întrebe dacă au vreo cerere, lista de revendicări era identică cu cea a grevi[illegible]. Reacţia autorităţilor a fost evident dură. În timpul grevei, au fost împuşcaţi oameni la mina numărul 29, vinovat fiind procurorul general Rudenko, cel care a fost acuzator la Nüremberg.

Contextul intern şi extern a fost însă de partea noastră: era după moartea lui Stalin, în toiul luptelor pentru putere în PCUS şi nimeni nu şi-a asumat răspunderea unei decizii radicale. În plus, greva s-a declanşat chiar în aceeaşi zi cu revolta din Berlinul de Est. Am reuşit să obţinem câteva revendicări; cea mai importantă a fost dobândirea statutului de muncitor şi dreptul de ieşire în oraş. Toţi oamenii s-a dat voie să se pună cruci pe morminte şi, în general, regimul s-a îmbunătăţit. Greva a fost, mai ales prin schimbarea statutului nostru, un succes.

Rep.: *Dle Urwich, ultima parte a expunerii dvs. a fost dedicată Basarabiei. Ne-aţi prezentat istoria acestui pământ, încheind cu câteva superbe diapozitive înfăţişând cetăţile lui Ştefan cel Mare. De ce aţi ales acest final?*

J. U.: În primul rând pentru dragostea care mă leagă de acest pământ românesc, vremelnic înstrăinat. Apoi, dacă vreţi, în memoria basarabenilor pe care i-am cunoscut în lagărele sovietice.

Rep.: *Să spunem că, dintre români, basarabenii erau cei mai numeroşi acolo.*

J. U.: Aşa este, erau, din păcate, mulţi basarabeni închişi sau deportaţi. Formau în lagăre mici comunităţi pe care le recunoşteai imediat. După construcţia clădirilor din lagăr, puteai şti ce naţionalitate aveau cei care le ridicaseră: baltici, ukrainieni, ruşi, români, nemţi etc. Românii se distingeau imediat prin casele lor cu prispă. Construcţia era simplă: o încăpere în mijlocul căreia era soba, la fumul căreia îşi afumau carnea animalelor pe care reuşeau să le vâneze. La români, ruşii nu puteau să spargă şi să fure pentru că toţi cei dinăuntru dormeau în jurul sobei, astfel că ei nu aveau cum să ajungă sus în pod. Iar după uşă era temuta ghioagă, de care ruşii aveau foarte mare frică.

Rep.: *Singurul lucru, de altfel...*

J. U.: ...Era o viaţă dură acolo. Pentru a supravieţui, trebuia să te aperi; era o luptă pe viaţă şi pe moarte în lagăr, mai ales pentru mâncare.

Cel mai tânăr condamnat din Vorkuta, de altfel, era un basarabean. Un băiat de 12 ani, condamnat la 25 de ani de închisoare! Românii basarabeni s-au comportat acolo extraordinar. Am cunoscut mulţi basarabeni, am primit de la ei când am plecat din lagăr scrisori pentru familii, în care le avertizau nevestele ca sub nici o formă, chiar dacă ar fi primit o scrisoare de la autorităţi semnată de ei înşişi, să nu vină să trăiască în Rusia sovietică. Le dădeau dezlegare să divorţeze numai să-şi crească copiii româneşte. Am şi acum scrisorile acestea în arhiva mea. Doi basarabeni din Ocnele Mari, în 1950, când n-au fost recunoscuţi ca români, ci ca cetăţeni sovietici au scris o cerere oficială la Sovietul Suprem – a fost unicul caz! – **„Noi suntem născuţi români şi vom muri români! Nici o putere sovietică nu ne poate face altceva decât suntem, oricât ne-aţi ţine aici! Nu vom fi niciodată sovietici!"**

Rep.: *Dle Urwich, nu cred că am fi putut găsi un final mai bun discuţiei noastre decât acest cuvinte ale eroilor basarabeni. Să ne ajute Dumnezeu să fie cât mai mulţi basarabeni care să le rostească cu aceeaşi hotărâre şi astăzi!*

Vă mulţumesc încă o dată în numele participanţilor la această neuitată seară şi să nădăjduim că proiectele dvs. se vor realiza cât mai curând.

A consemnat **Dan DUNGACIU**